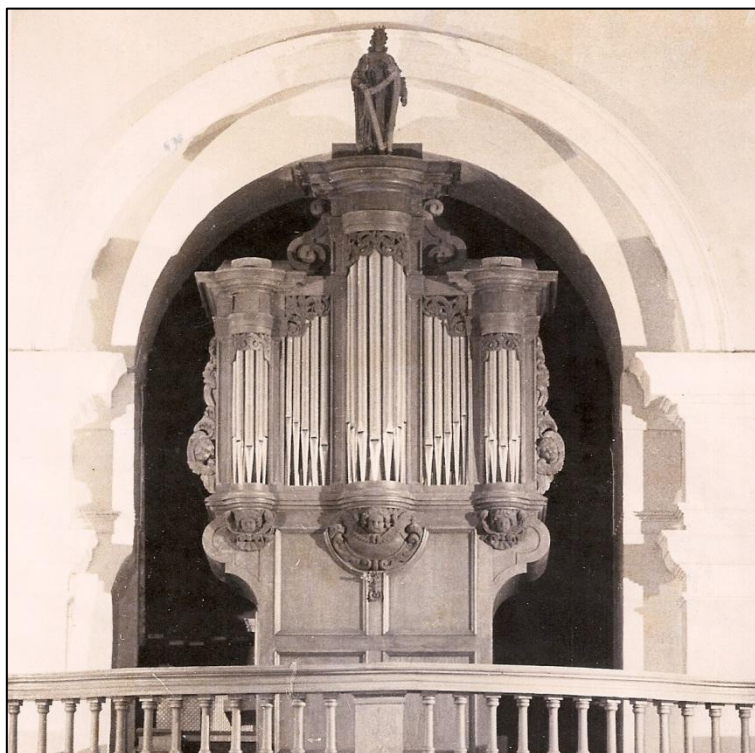

WAT DOET WIJER MET ZIJN ERFGOED ?

Kerk – Orgel – Pastorij – Schoolhuis.

Op zondag 21 april 2013 te 15 uur wordt de jaarlijkse Vlaamse Erfgoeddag door Heemkunde-Nieuwerkerken ingevuld met een kwalitatief hoogstaand orgelconcert in de kerk van Wijer. Gelijktijdig wordt een brochure uitgegeven (16 bladzijden) waarin de aankoop en het restauratieproces van het historisch Van Peteghem orgel in de kerk van Wijer wordt toegelicht. Hieromtrent in het infoblad van maart-april méér.

Van Peteghem orgel Wijer

Met deze muzikale activiteit (orgel-trompet-solozang) verbreedt onze vereniging niet alleen haar inhoudelijke culturele werking. Aanleiding tot dit concert is de wat verborgen aanwezigheid van dit historisch Van Peteghem orgel uit de tweede helft van de 18de eeuw. In de Limburgse kerken en kloosters staan er slechts twee orgels van deze bekende Oost-Vlaamse orgelbouwers dynastie, n.l. in Wijer evenals in de kerk van de Landcommanderij van Alden Biesen, waarvan dit in Wijer het oudste is.

Pastoor Pieter Hubert Creten kocht in 1869 dit orgel voor 1.500 Fr. bij de Truiense orgelbouwer Arnold Clerinx, die het overgenomen had van het Minderbroedersklooster te Tielt (West-Vlaanderen) waarvoor het aanvankelijk circa 1765 was gebouwd door Lambert-Benoit Van Peteghem (1742-1807), zoon van Pieter Van Peteghem (1708-1787). Voor Pastoor Creten was deze aanwinst

in de door hem pas herbouwde kerk van een eerder arme parochie een pronkstuk van hoog niveau.

Deze sociaal-cultureel bewogen priester bleef hiermee evenwel niet aan zijn proefstuk. Hij bouwde verder en verving hetzelfde jaar 1869 de bouwvallige pastorij door een nieuwe, de huidige, gevolgd in 1871 door een stenen schoolgebouw met woning voor de onderwijzer en tevens bruikbaar als gemeentehuis. Het bouwen van die school riep evenwel weerstand op bij velen, als zijnde overbodig. Pastoor Creten was er echter van overtuigd dat de culturele verheffing van zijn volk zonder de noodzakelijke instrumenten onmogelijk was. Lezen en schrijven was immers essentieel, en voor boeken zou hij als gevierde schrijver van volksromans bovendien zelf zorgen.

Hieromtrent verscheen in het Infoblad Heemkunde-Nieuwerkerken, maart-april 2007, jg. 3 een uitvoerige bijdrage, die nu nog te lezen is op onze web-site.

Bewaren – Ontsluiten – Herbestemmen.

Onze vereniging grijpt alle gelegenheden aan om het historisch erfgoed in Groot-Nieuwerkerken onder de aandacht te brengen van hun eigenaars, gebruikers, en overheden. Gezien de steeds sneller evoluerende maatschappij en gevestigde waarden dreigen vooral de historische openbare gebouwen onder druk te komen. Door bij voorbeeld het afnemend kerkbezoek wordt overal over het realistisch en nuttig gebruik van kerken nagedacht. Ook in onze gemeente. Wat met hun nieuwe bestemmingen?

Deze zorg geldt zeker voor Wijer met zijn drie cultuur monumenten van Pastoor Creten, die gelegen in de omgeving van het recent aangelegde dorpsplein samen met het historische kasteel en belendende hoeve evenals met de Schans de kern en de ziel van het dorpscentrum uitmaken. De kerk met haar orgel verkeert in goede toestand, en de pastorij krijgt na de recente verhuis van Pastoor Hermans een nieuwe functie als parochiaal centrum met vergaderruimten.

Over blijft de vroegere gemeenteschool met vooral het woonhuis/gemeentehuis, nu bibliotheek, waarvoor de instandhouding en herbestemming voor de toekomst moet gegarandeerd worden.

Kerk Wijer

Oud gemeentehuis liefst niet afbreken

De gemeente wil het centrum van Wijer vernieuwen. Daarvoor zouden enkele gebouwen moeten sneuvelen, namelijk het oud-gemeentehuis en gemeenteschool waar nu de chiro-lokalen en de bibliotheek gevestigd zijn. Op die plaats zou een bouwpromotor een appartementsblok neerpoten. Goed voor Wijer of niet? Deze vierde stelling werd voorgelegd aan de 5 lijsttrekkers: Luc Beyens (N-VA) Benny Bamps (CD&V), Bart Germeys (GBL), Kevin Oyen (sp.a) en Benny Claes (open-VLD). Hun mening verscheen op de website van Het Belang van Nieuwerkerken en de lezers konden de hele week stemmen op het standpunt dat hun mening deelt.

Samen met de grote wegen- en rioleringswerken in Wijer, die bijna klaar zijn, werd ook het gemeenteplein (de parking) vernieuwd.

Huidige meerderheidspartij CD&V wil in de toekomst het centrum van Wijer vernieuwen met meer woongelegenheden, handel en horeca. "Voor Wijer geldt hetzelfde als voor het centrum van Nieuwerkerken. We willen tussen de Schansstraat en de Grotestraat een woonuitbreidingsgebied aansnijden, dit kan enkel als het centrum (rond het plein) versterkt wordt. Het oud gemeentehuis moet daarom niet weg, mits renovatie van dit gebouw kan het ook passen in het beeld van het nieuwe plein", is het standpunt van CD&V. In de poll scoorde dit standpunt het hoogst met 41%. Luc Vaes (CD&V) en zelf inwoner van Wijer, reageert: "Na Nieuwerkerken en Kozen is het nu de beurt aan Wijer om jonge gezinnen de mogelijkheid te geven in eigen dorp te bouwen. Er zijn daarvoor twee locaties mogelijk, een eerste rond het gemeenteplein en een tweede uitbreiding in de Nieuwstraat. Eerst zullen we trachten een 25-tal woningen te realiseren rond het gemeenteplein. Het oude gemeentehuis kan perfect in dit concept opgenomen worden en behouden blijven. Voor de jeugdvereniging (Chiro) en de senioren voorzien we een nieuwe locatie achter de school in de Schansstraat. Alvorens deze plannen werkelijkheid worden zullen er nog informatievergaderingen gehouden worden. Er is tot op heden voor het gemeenteplein nog geen enkele bouwpromotor betrokken in deze visie en alle uitlatingen in deze richting zijn pure roddels".

Inspraak

Het standpunt van sp.a scoorde 29%: "Vernieuwing van Wijer moet maar inspraak niet vergeten! We zien liever dat dit een gemeentelijke aanpak heeft. Niet van bouwpromotoren die appartementen en huizen neerzetten op zo weinig mogelijk ruimte. De gemeente moet zorgen dat er een mix is wat bouwpromotoren voorzien en wat een gemeente voorziet aan sociale koop en huurwoningen en kavels. We blijven erbij dat er in Wijer niets kan veranderen zonder inspraak te geven aan de inwoners van Wijer. We willen ook nog duidelijk stellen dat het gemeentehuis van Wijer altijd de dorpskern is geweest en dat het gemeentehuis absoluut niet mag verdwijnen. Wij zijn voor een renovatie van het gemeentehuis. Het landelijke karakter van Wijer moet behouden blijven", is de reactie van lijsttrekker Kevin Oyen.

Gezellig dorpsplein

Het standpunt van GBL kon rekenen op 13%: "Onze partij wil zorgen voor een aangenaam en gezellig dorpsplein, met waar mogelijk het nodige groen en rustplaatsen met zitbanken, maar ook ruimte voor lokale handel en/of horeca. Waardevolle gebouwen zoals het oud gemeentehuis van Wijer moeten behouden blijven en respectvol geïntegreerd worden in eventuele nieuwe projecten." De reactie van lijsttrekker Bart Germeys: "Alvorens een beslissing hieromtrent te nemen ben ik er voorstander van om dit dossier open te trekken naar de inwoners van Wijer en de betrokken verenigingen zodat hun mening hierover doorslaggevend is. Er bestaan zeker mogelijkheden om het oude gemeentehuis respectvol te integreren in een eventueel nieuw project".

Stelling 3: De gemeente wil het centrum van Wijer vernieuwen. Daarvoor zouden enkele gebouwen moeten sneuvelen, nl. het oud gemeentehuis en gemeenteschool waar nu chirolokalen en bibliotheek gevestigd zijn. Op die plaats zou een bouwpromotor een appartementsblok neerpoten. Goed voor Wijer of niet?

sp.a: Vernieuwing van Wijer moet, maar inspraak van de gemeente mag niet worden vergeten.

N-VA: Als dit kan kaderen in een project 'aangepast wonen voor senioren' past dit in ons programma.

GBL: Onze partij wil zorgen voor een aangenaam en gezellig dorpsplein.

CD&V: We willen tussen de Schansstraat en de Grotestraat een woonuitbreidingsgebied aansnijden.

Open Vld: Het zou nuttig zijn de bevolking mee inspraak te geven vooraleer men aan zulke projecten begint.

Foto DHu

Geen enkele partij wil dat het oude gemeentehuis verdwijnt.

De standpunten van N-VA en Open Vld kregen minder stemmen. Open Vld: "Het zou nuttig zijn de bevolking mee inspraak te geven vooraleer men aan zulke projecten begint, dan vermijdt men veel bezwaarschriften achteraf."

N-VA: "Op dit ogenblik heeft onze partij geen inzage in deze dossiers, een voorstudie is nodig, om hieromtrent een standpunt in te nemen. Als dit kan kaderen in een project 'aangepast wonen voor senioren' past dit in ons programma." Luc Beyens, lijsttrekker N-VA: "Je kan inderdaad inspraak beloven, een mooi dorpsplein met groen beloven. Dat moet

ook kunnen voor onze mooie deelgemeente Wijer, daar staan wij volledig achter. Maar wij blijven bij ons standpunt dat wij eerst het voorlopige kostenplaatje willen kennen en zeker geen verdere schulden voor de Nieuwerkerkense burger willen maken."

Jan Bas, leider van de Chirojongens-Wijer vreesd uiteraard voor de lokalen: "Maar als de gemeente zorgt voor een nieuwe locatie voor onze jeugdbeweging, is dat voor mij in orde"

Dirk Huybrechts

Pastorij Wijer

Schoolhuis Wijer

BIJ HET HEENGAAN VAN PASTOOR PIETER HUBERT CRETEN (1823-1894).

Via ons bestuurslid Robert Vandevoort wordt hierna een bijdrage gepubliceerd omtrent de begrafenis van Pastoor Creten, die verscheen op 29 september 1894 in het Truiense weekblad De Tram. Wij publiceren hier de lijkrede die zijn pupil en uitgever van zijn boeken, Prof. Dr. Thedor Hauben, hield op het kerkhof; dit gebeurt in de originele spelling van toen gezien het een belangrijk en menselijk tijdsdocument is, nu nog Pastoor Creten ter ere...

De Eerw. Heer Creten, rustend pastoor, is te Weyer op dinsdag den 22 Sept. II., op 71-jarigen leeftijd, godvruchtig in den Heer overleden. Hij was achtereenvolgens pastoor te Weyer, te Neeroeteren en te Overhespen.

Pastoor Creten was een wonder man. Daar was nauwelijks een vak der menschenlijke wetenschap waaraan hij vreemd was gebleven. De voornaamste godgeleerden, filosofen, geschiedschrijvers en dichters, zoowel uit de vroegere eeuwen als uit de hedendaagse tijden, had hij gelezen en gestudeerd. De theologie van Sint-Thomas kende hij van buiten.

Zijne schriften – hij schreef in de twintig feuilletons – tintelden van gevoel en verbeelding. Pastoor Creten had een ideaal waardig van eenen priester: Jesus-Christus doen regeeren in de maatschappij; dat ideaal straalde door op elke bladzijde van zijne werken.

De schrijfrant van Pastoor Creten was onnavolgbaar; meer dan iemand had hij het talent al lachende de waarheid te zeggen; en daarbij, hoe eenvoudig, hoe schilderachtig, hoe natuurlijk was die taal: ze vloeyde uit zijn pen, zonder dat hij het zelf scheen te weten.

Pastoor Creten was daarbij een priester naar Gods Hart. Jesus-Christus doen kennen, door Jesus-Christus hervormen, verbeteren, verheffen, dat was alles voor hem: het was zijn princip, dat de kennis en de liefde tot Jesus-Christus de grondslag moest zijn van elken zedelijken en verstandelijken, ja, ook van elken stoffelijken vooruitgang.

In de laatste dagen zijns levens, toen de ziekte reeds zijne krachten merklijk had verzwakt, vatte hij het gevaar(lijk ?) plan op om het Leven van Jesus-Christus, van pater DIDON, in het Vlaamsch te vertalen. " Ik zal het werk niet meer kunnen voltrekken, zegde hij: een vriend zal het wel voor mij doen; maar ik zou toch gelukkig zijn daaraan mijne krachten te kunnen wijden. Ik heb zooveel gelezen, zooveel gestudeerd. Wat is het al ! IJdelheid ! De kennis van Jesus-Christus, de liefde van Jesus-Christus, dat is alles !"

Pastoor Creten kon zich eenen naam maken; hij heeft het niet gewild; hij heeft den roem ontvlucht. En was het voor zijnen geest en voor zijn hart eene onoverwinnelijke behoefte te schrijven, geen enkel zijner werken heeft ooit zijnen naam gedragen. In zijne bibliotheek staan de werken van de voornaamste schrijvers deze eeuw; alleen de zijne vindt men er niet.

God alleen heeft hij gezocht; God heeft hij gevonden. Vijf dagen vóór zijne dood ging ik hem bezoeken: zijne stem was gebroken; zijn geest was niet meer bezig dan met de eeuwigheid: Ik ga, zegde hij, ik ben zoo blij. Wist ge eens, wat ik gezien heb! Hoe schoon! hoe schoon! Ik kan het u niet zeggen... Ik ben zoo blij van te sterven...

Wij geven hier de lijkrede, welke dokter-hoogleraar Hauben, die hem liefhad als een vader, op het graf van den nederigen priester uitsprak.

Mijnheeren,

Aan den boord van het sombere graf, waar de stoffelijke overblijfsels van mijnen dierbaren en geleerden meester aan onze oogen, onder den grond, gaan verdwijnen, willen wij in korte, in zeer korte woorden spreken over het goed, het welzijn dat hij gedaan heeft aan ons eigen zelve, als

leerling en vriend, en ten andere, aan de gemeente Weyer, die de droevige eer heeft den grooten man ter aarde te bestellen.

Later zal zijne uitgebreide levensbeschrijving gedrukt worden.

Wat mij betreft, ik, zijn oude leerling, heb het buitengewoon geluk gehad mijne Latijnsche en Grieksche classieke studiën af te maken bij Mr. Creten, toen hij kapelaan te Mechelen en later te Haelen gehuisvest was. Het is aan dien meester dat ik mijn ganschen socialen stand in de wereld te danken heb. Hij heeft mij gemaakt wat ik ben.

Door zijn verheven onderricht was het mij toegestaan mijne studiën op de Universiteit als geneesheer te ondernemen, en had ik, Zaterdag laatstleden, de droevige plicht mijnen vriend en meester in den doodstrijd te troosten, te omhelzen en hem te helpen den voet in de eeuwigheid zetten.

- Jongeling, zeide hij mij in zijne lessen: werk onophoudelijk om uw lichaam, uwen geest en uwe ziel immer hooger en hooger te verheffen. Gedurig moet er gestreven worden om de drie doelen van ons wezen eenparig te verzorgen en te verbeteren. 's Menschen geluk bestaat in die gedurige streving.
- De ouders, ging hij voort, meenen, dat zij veel, dat zij genoeg doen met hunne kinderen kost en kleederen te verschaffen, slechts voor het lichaam, en laten het hart van hunne leerlingen, dat edel juweel der schepping, die groote bron van later verdriet of genoegens, zonder zorg of kweeking.

Het is zoo dat ik den man heb leeren kennen. Nooit ontmoette ik grooter geest in de baan mijns levens, verhevener verstand, edeler karakter, gevoeliger hart, zuiverder ziel, streng voor zijn eigen zelve en verdraagzaam voor anderen.

In alle vakken van kunsten en wetenschappen ervaren: filosoof, godgeleerde, dichter, schrijver; ja schrijver van de schoonste en edelste werken in Limburg geschreven en gedrukt, en waarin wij leeren kennen hoe de mensch leven moet, volgens het Heilig Evangelie, en hoe hij zich in de wereld op de hoede moet houden, in den naam des menschen.

De gansche leer, en het gansche leven van dit eenvoudig en kuisch hart liggen besloten in deze woorden, die men overal in zijne geschriften terugvindt en die wij, als gedachtenis en zalig voorbeeld, hebben laten drukken op het doodsbeeldek van den heiligen priester:

- Christenen, het hart is geheel de mensch; het hart is de bron van alle groote gedachten en verhevene gevoelens.
- Christenen, spreekt toch nooit iemand koude woorden toe: eene harde taal snijdt gelijk een zwaard en doet zoo bitter lijden.
- Christenen, hebt steeds eenen traan voor alle onheilen, eene zucht voor alle smarten, een troostend woord voor allen nood en weedom.
- Christenen, bemint God bovenal en uwen naaste gelijk uw eigen zelve.

Een dichter, doordrongen van het vuur der heilige liefde, kon alleen deze verhevene gedachten zoo schilderachtig uitdrukken.

Onze brave vriend hield zich niet alleen tevreden met zijne leervolle schriften en goddelijke poezij onder het volk, met volle hand, milddadig te werpen. Hij zorgde terzelfder tijd voor de stoffelijke belangen van Weyer en den ganschen omtrek. Het arme dorp van Weyer bezat noch school, noch pastorie, noch kerk.

Jawel, eene kerk aan allen nog gekend, open aan wind en regen, en die meer op eenen stal dan op eenen tempel Gods geleek.

Pastoor Creten deed eene school, eene pastorie bouwen en de vervallen kerk gansch herstellen en versieren met drie prachtige altaars, eenen fraaiën vloer en een splinternieuw orgel.

Hij legde eenen steenweg van drie kilometers lengte over het gansch grondgebied van Weyer, makende alzoo den verbindingsweg tusschen de staties van Cortenbosch en Schuelen.

Het dankbaar volk, dat nuttig werk wetende te waardeeren, noemt dien weg: Steenweg van Pastoor Creten.

Vergeef het mij, hier op het kerkhof, vóór dit gapende graf, te spreken van cijfers en geld, en aan de dorpeelingen, mijne toehoorders, het volgende te herinneren.

Op minder dan tien jaren tijds, zonder geld in de gemeentekas, zonder persoonlijk fortuin, deed de brave heer Creten zaliger voor 200.000 frank werken tot openbaar welzijn van de gemeente uitvoeren.

En ondertusschen, hoe leefde die brave man !

Hij leefde volgens de leer van het Heilig Schrift, wandelende op den weg van den Zaligmaker, zonder kennis van weelde, tevreden met eenen aardappel en een stuk brood om te eten, gekleed met eenen groven, eenvoudigen, dikwijls verscheurden toog; en, korte dagen voor zijne dood, schreef hij in zijn testament deze uiterste wenschen, die ik Zaterdag las, de tranen in de de oogen, het hart verstomd van verbazing en van verwondering:

Ik wil en eisch, dat men mij begrave zonder assisten, met ééne zangmis en eene begrafenis zoo gering en eenvoudig als van den geringsten parochiaan. Eene zerk van witteboom planken tusschen twee kaarsen, is mij genoeg.

Ziedaar den mensch, den ganschen mensch.

Laat mij schrijven, laat mij dichten, mijne gedachten uitspreken en mijne gevoelens zingen; met het overige kan ik mij niet bekommeren.

Maar wij, zijne ontroostbare vrienden, wij hebben dat niet gewild; wij hebben dat niet toegestaan. Aan den weldoener van het menschedom, aan dat groot vernuft zijn wij eerbewijzing, hulde, lof en eeuwige dankbaarheid schuldig.

Beste vriend zaliger ! Uw lichaam ligt in 't graf; uwe ziel is ten Hemel gerezen; maar uwe gedachtenis blijft onsterfelijk leven op aarde.

Vaarwel ! Beste vriend, en rust in vrede ! Vaarwel !

Voor een goed inzicht in het literair werk van Pastoor Creten wordt verwezen naar de uitvoerige bijdrage van Flor Van Vinckenroye in Het Land van Loon, jg. 45, 1990, Pieter Hubert Creten 1823-1894, blz. 105-127.

B I N D E R V E L D 1 8 3 5 , . . . in cijfers.

Uittreksel uit de "Dictionaire Géographique" van de Provincie Limburg (toen het huidige Belgisch en Nederlands Limburg nog tot en met 1839 samen gevoegd waren), door Ph. Vandermaelen, uit 1835.

Binderveld: kanton Sint-Truiden, arrondissement Hasselt.

Hydrografie: Binderveld wordt bevoeid door twee waterlopen die naar het Oosten stromen en waarvan één de watermolen aandrijft.

Bodem: Zand-Leem.

Landbouw: Men oogst er tarwe, rogge, haver, gerst (waarschijnlijk zomergerst), koolzaad, klaver, groenten en fruit (natuurlijk hoogstam).

Huis- en hoevedieren: 25 paarden, 7 veulens, 45 runderen, 17 vaarzen, en 30 varkens.

Bevolking: 332 inwoners.

Huisvesting: 55 landelijke woningen, 3 boerderijen, en één landhuis (hier wordt waarschijnlijk het kasteel bedoeld).

Handel en Industrie: Er is één watermolen om graan te malen.

Wegennet: Eén weg (in uitvoering) van Diest naar Sint-Truiden loopt door de gemeente van Noord-Oost naar Zuid-West.

UIT DE OUDE DOOS

Oud schoolhuis Binderveld (met bijgebouw links achteraan)

INFOHEEMKUNDE NIEUWERKERKEN

www.heemkunde-nieuwerkerken.be

Tweemaandelijks informatieblad van Heemkunde Nieuwerkerken
9de Jaargang – Maart - April 2013

Redactie- en coördinatieadres:

Ludo Raskin, Opperstraat 183 Wijer, 3850 Nieuwerkerken

Lay-out: Valère Grauwels

ORGELCONCERT TE WIJER

Op zondag 21 april, Erfgoeddag 2013, wordt er door Heemkunde-Nieuwerkerken te 15 uur een concert georganiseerd in de Sint-Pietersbandenkerk.

Organist Luc Ponet bespeelt het historisch Van Peteghemorgel, en musiceert samen met de sopraan Herlinde Van den Bossche en de trompettist Manu Mellaerts.

Hun repertorium omvat werk van T. Albinoni, A. Scarlatti, G.F. Händel, H. Purcell, J.W. Hertel, en L. Ponet.

Inkom: 5 Euro, brochure "Historisch Van Peteghemorgel te Wijer" (16 blz.) 3 Euro.

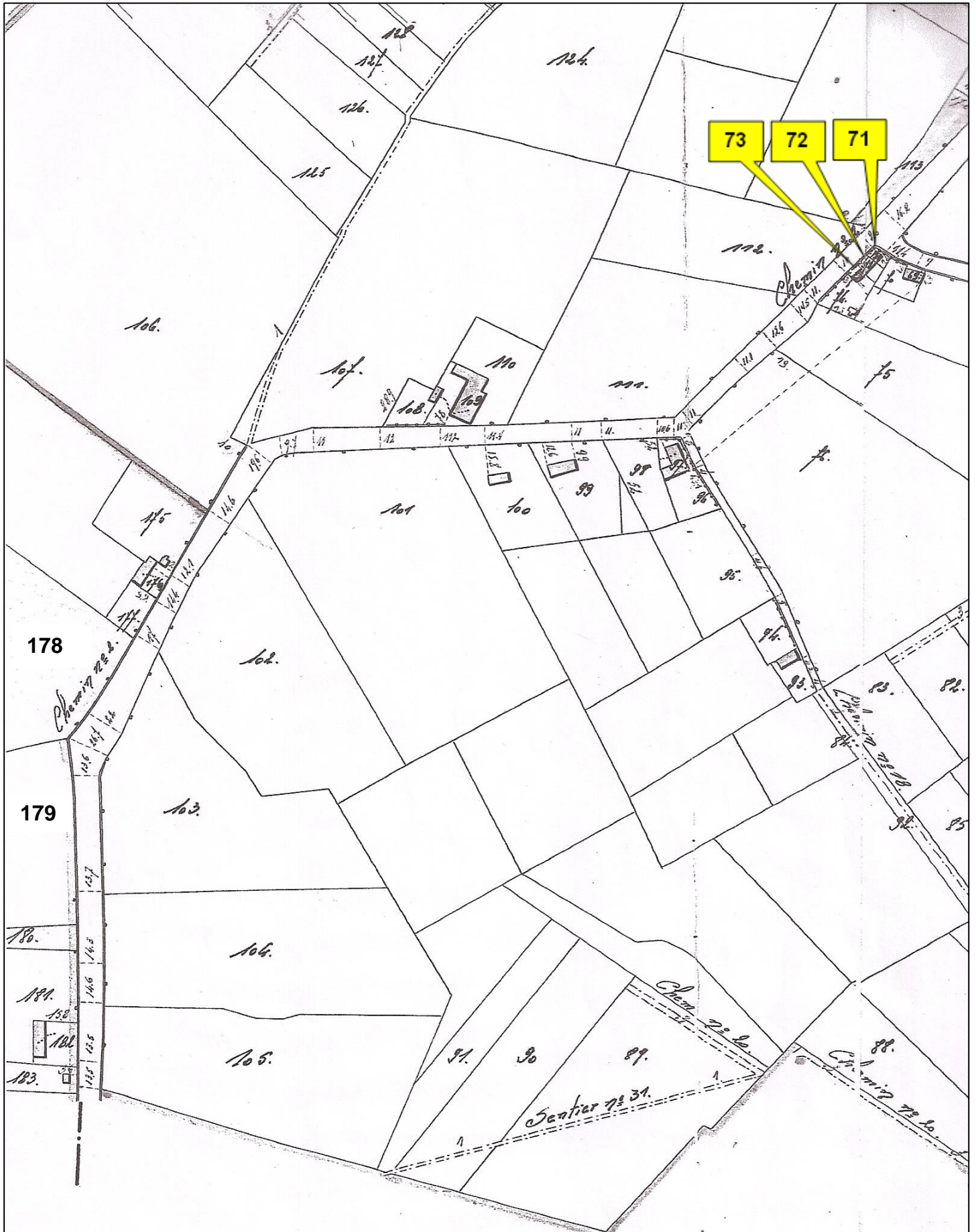
OUDE GEBOUWEN EN INWONERS IN WIJER – Deel 13.

In het Infoblad van september-oktober 2011 hebben we nog vermeld dat perceel 15 op de kaart het woonhuis was van Arnold Slingers die gehuwd was met Degeling Margaretha. Hun dochter Anna Barbara trouwde met Joannes Peeters (de kuiper) van Schakkebroek. Hun zoon Arnold (Nol de Kuiper) had met zijn vrouw M. Ghijskens verschillende dochters waarvan Paulinne (Plin) er tot aan de sluiting heeft gewoond van het huis dat inmiddels ook café was geworden.

Het volgende huis op de "Slingers-grond" was dat van Jef Degeling en echtgenote Paulien Slingers (°1861). Zij was een kleindochter van Arnold Slingers die eerder vermeld werd. Jef was gehandicapt; hij had nochtans een boerderijtje met een paar koeien, en een varkensbeer om zijn eigen zeugen en die van andere boeren in de buurt te dekken. Dan was er ook nog zijn ezel die niet alleen de kar moest trekken, doch die ook voor alles en nog wat gebruikt werd o.a. voor Jef zijn eigen transport. Hij zat daarbij altijd juist achter de ezel op de berries van de ezelskar. Aangezien de man slecht te been was en een ezel vaak wat spot met zich meebracht had Jef nogal eens last van de kwajongens die hem poetsen bakten. Als Jef bijvoorbeeld naar de Mis ging bond hij zijn ezel vast aan de kerkmuur. Het gebeurde dat die snaken keitjes gooiden in de oren van de ezel, en dat die van pijn begon te balken zodat Jef wegens het storende lawaai de kerk moest verlaten om zijn dier te helpen. De Mis was soms al gedaan vooraleer Jef terug binnen was.

Op onze tocht zijn we nu aan gekomen bij perceel 113, een langwerpige stuk bos gelegen tegen de straat. De huizen hierop zijn allemaal gebouwd na 1842, vermits ze niet op deze kaart staan aangegeven.

Naast Jef Degeling woonde Leonard Vannitsen (de kleermaker) die getrouwd was met Alodie Maes. Men noemde deze mensen "die van Moaske", omdat Alodie en haar broers en zussen kinderen waren van de dorpsonderwijzer Marcel Maes die in 1910 stierf. Het was een mooi lemen boerderijtje dat afgebroken werd en vervangen door het huidige huis van haar kleindochter.

Hier juist achter loopt een weg van de straat weg naar rechts (circa 100 m.) naar het huis van Bonaventure Slingers (°1883). Oorspronkelijk was dit ook een lemen huis; het werd in 1950 vernield door blikseminslag. Het werd heropgebouwd in de gangbare materialen van toen, en zo staat het er nog steeds.

Juist naast deze inrit staat het "oude" huis van Janneke Slingers (°1887). Zijn dochter Paula, gehuwd met A. Terneven, woont er vlak naast in het nieuwe huis. Andere kinderen van Janneke waren Arthur (+2013), Jef, Irma, Rosa en Armand.

Op perceel 113 stond nog een oud huis, ook weer gebouwd na 1842, dat eigendom was van Wilhelmus (Helmke) Knaepen-Geraerts Veronica. Halfweg de 20ste eeuw (rond 1950) heeft hun dochter Martha, die getrouwd was met Amandus Menten (van Schakkebroek) het huis vervangen door de huidige stenen woning. Vlak tegenover begint de Opperstraat.

Vervolgens zien we een perceel grond, nr. 112, dat eigendom was van Pieter Peeters die er vlak tegenover woonde en van beroep klompenmaker was. Later werd dit het huis van Louis Knaepen. Juist in het hoekje, tegen Mandes Menten aan stond volgens mijn informante nog een huis. Ze zei me dat deze woning het huis was waarin "Rinneke" ooit woonde. In de bevolkingsregisters van Wijer vond ik dat "Rinneke" in feite Gregorina Geraerts heette. Mogelijk was zij een zus van de vrouw van Helmke Knaepen. Zij was gehuwd met Pieter Jan Roosen, en zij zijn verhuisd in 1923 naar Schakkebroek.

Hiernaast begint de eigendom (percelen 107 tot 111) van notaris Delgeur van Sint-Truiden. De nrs. 108 en 109 zijn de tuin en het woonhuis. Dit huis werd bewoond door de familie Willem Gos gehuwd met Peeters Antonie, die er ook een café uitbaatten. Mogelijk werd er zelfs gevoetbald, en zeker gekegeld. Eén van de kinderen Gos was o.a. Justine (Stinneke) die met Désiré Huybrechts (Reke van Jèn) getrouwd was. Na de familie Gos kwam de familie Smets-Senden er wonen. Een dochter van dit koppel trouwde met Jules Vandersmissen (Juul van de Schoep). De familie Smets-Senden verhuisde naar Berbroek, en Emiel Senden kwam er op zijn beurt wonen om te boeren. Het oude huis is ondertussen gemoderniseerd tot het hedendaags fruitteeltbedrijf van Adrien Senden, die op zijn beurt nu ook al met pensioen is.

Op de hoek van de plantage, nu aan de rechterkant van de weg waar weg nr. 15 uitkomt, stond begin 1900 ook nog het lang reeds verdwenen lemen huis van Jef Bonneux. Aan de andere kant van deze weg woonde Emile Vanstraelen-Vanbergen Theresia. Vandaag woont zijn dochter Gabriëlle er nog steeds.

Vanaf hier naar de grens met het gehucht Tichelrij (Nieuwerkerken) is het grondgebied Schakkebroek. Nog steeds aan de rechterzijde van de weg waar nu het drankcenter van Jefke Roosen ligt lag in 1842 de eigendom van Henri Vanrilt, zijnde de nrs. 175, 176 en 177. Henri Remels heeft er nog gewoond rond de jaren 1950. Hij baatte er een café uit. Interessant misschien is te vermelden dat nr. 178 toebehoorde aan het Seminarie te Sint-Truiden, en nr. 179 aan "den Arme" van Herk-de-Stad.

Achteraan op de kaart zien we nog de eigendom van Herman Ruymen (nrs. 180, 181 en 182), en van Louis Schreurs (nr. 183).

Op deze eigendom van Louis Schreurs is later de bakkerij Hayen gekomen met Eugène, de vader van Robert, die getrouwd was met een dochter van Louis Schreurs.

Nog dit: de trage weg nr. 15, waarvan sprake, is nu gebetonneerd en een verkavelingsweg die loopt van aan Gabriëlle Vanstraelen tot aan het huis Didon (zie een vroegere bijdrage over de Kattesteeg). Deze gronden of percelen heten hier "Blijbosch", daar waar we vroeger hebben gesproken over "Kropsbosch".

We keren terug tot aan het begin van de Opperstraat en bekijken de linkerkant van de straat, richting Nieuwerkerken. Waar de Opperstraat begint liggen de percelen 69, 70, 71, 72, 73 en 74. Ze waren eigendom van de klompenmaker Pieter Peeters. Er staan vier huizen op vermeld n.l. de nrs. 69, 71, 72 en 73. De percelen 70 en 74 waren tuinen. Later zijn op die plaats Louis Knaepen en familie met nakomelingen komen wonen.

De twee stukken grond (nrs. 75 en 76) waren eigendom van de Barons de Pitteurs en de Heusch. Vanaf hier vertrekt er naar links een doodlopend straatje. Op de kaart (percelen 93 en 94) staat het huis van Renier Vanstraelen (°1794+1873). Zijn kleinzoon was Gerard (Graatje) Vanstraelen (°1869+1956); hij was de vader van Polleke (°1909), een jonkman die er tot aan zijn dood heeft gewoond. Emile Vanstraelen, reeds eerder vernoemd, was een broer van Polleke.

U ziet ook nog perceel 84. Daarop heeft zich later de familie Ruymen gevestigd, waarvan Theresia een dochter was, die gehuwd was met Marcel Swinnen.

De percelen 95 t.e.m.98 waren eigendom van Henri Degeling (°1798+1866) gehuwd met Regina Slingers. Hun kleinkinderen hebben daar die hoek bebouwd.

Vooraan in de straat op perceel 95-96 heeft Lambert Festraets, gehuwd met Mathilde Degeling, er gebouwd. Later woonde hier hun zoon Jozef Festraets, en nu woont er een kleindochter van Jef die gehuwd is met rijksarchivaris Rombout Nijssen.

Op dit perceel woonde Pieter Degeling die met Maria Regina Degeling gehuwd was; zij hadden een zoon Theofiel die door de mensen "Fille Te Voet" werd genoemd omdat hij altijd en overal te voet ging.

Tegen de Schansstraat (toen nog Verlaerstraat) stond op perceel 94 het woonhuis van Henri Degeling. Na hem zijn zijn zoon Pieter en diens dochter Paulien die gehuwd was met Frans Schreurs

er gaan wonen. De zoon van deze mensen heette Frederik Schreurs (Free de slachter). Nu is het huis gerestaureerd en bewoond door de zoon van Georgette, de dochter van Free.

Perceel 98 was een boomgaard van Henri Degeling, en perceel 99 met mogelijk een stal was een weide van de weduwe Arnold Degeling. Perceel 100 was een stuk land van Louis Degeling. Perceel 101 was een stuk land, en perceel 102 was eigendom van Baron de Pitteurs van Ordningen. De nrs. 103, 104 en 105 waren eigendom van een grootgrondbezitter en rentenier van Hasselt, n.l. Jean Georges SIGERS. Dit gebied heet kadastraal Ter Heide, waaraan we later een bijdrage zullen aan wijden.

Ter hoogte van nr. 99 stond vroeger ook een oud huis waarin Gerard Vanstraelen volgens zijn kleinzoon Paul nog gewoond heeft. Dit huis zou deel uitgemaakt hebben van Ter Heide. Het zal waarschijnlijk gebouwd zijn na 1842; na Gerard en Emile Vanstraelen zijn Alfons Vanbergen-Elvire Ectors (Fons van Ter Heide) er gaan wonen. Het huis is nu gerestaureerd.

Een beetje verder stond er nog een oud huis waarin Theophile Mees gehuwd met Blondina Prijs woonden. Zij hadden een zoon Jean en een dochter Maria; deze laatste is altijd meid geweest op de hoeve Copis. Dit huis werd afgebroken, en nu woont er een kleindochter in een nieuwbouw . Naast

haar hebben Jefke Vanbergen en zijn vrouw Martha in 1958 een huis gebouwd. Nu woont er hun dochter Alice.

In een volgende aflevering trekken wij de Opperstraat in.

Denis Heusdens

E.P. ALEXIS SENDEN – MISSIONARIS VAN SCHEUT

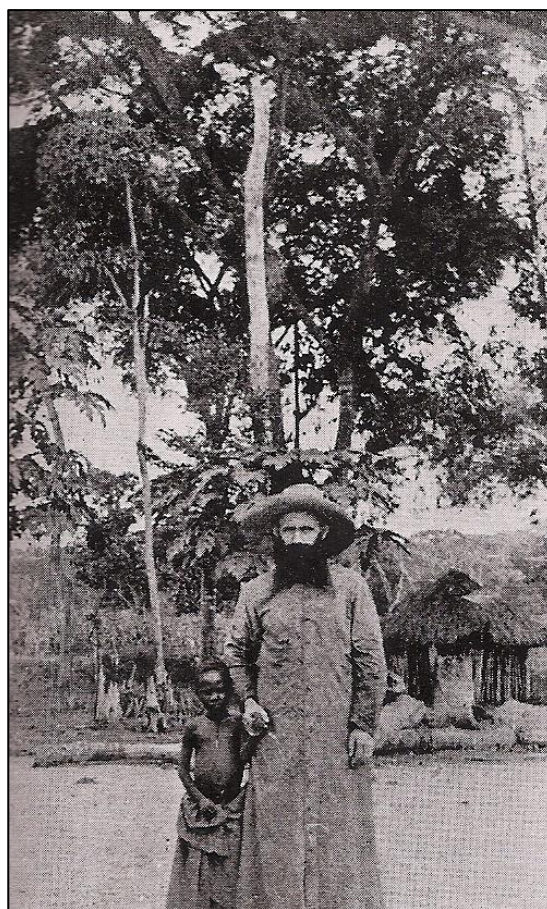
Josephus Alexius Senden werd geboren te Kozen op 31/05/1857. Hij kwam uit een Kozens gezin van 6 kinderen. Alexis was de 4e zoon op rij. Zijn 2 jaar oudere broer was Josephus Blasius Senden beter bekend als "Kanunnik Senden". Zijn vader was Joannes (Jan) Senden en zijn moeder Anna Elisabeth Bamps.

Nadat Alexis de dorpschool in Kozen doorliep volgde hij nog 2 jaar les in het Sint-Trudo's gesticht te Sint-Truiden.

De jonge Alexis werkte vanaf zijn veertien jaar. Hij werkte als bakker en was ook hulp op de hoeve.

Pas op 27-jarige leeftijd nam hij het besluit om missionaris te worden. Door het lezen van een Frans boekje begreep hij dat de Heer hem riep om als missionaris in Congo te gaan werken. Om missionaris te worden diende hij drie jaar lang de leergangen aan de Apostolische School te Turnhout te volgen (1886-1889).

Op 07/09/1889 kon hij zijn noviciaat te Scheut (Scheut verwijst naar de plaats in Anderlecht (Scheutveld) van de eerste stichting van de paters van Scheut) aanvangen en theologie te Leuven studeren (tot 1894).

De pastoor van Kozen (E.H. Oris, pastoor te Kozen 1867-1895) zond op 03/06/1889 volgende brief aan de toekomstige overste van Alexis Senden te Scheut:

"Eerwaarde Overste,

Sedert 22 jaren dat ik hier pastoor ben, is de heer Alexis Senden voor mij en parochie altijd een oprecht voorbeeld geweest van goed gedrag en godvruchtigheid. Indien ik niet innig overtuigd was dat hij een ieverig en kloek missionaris zal zijn en meer goed zal doen in den Congo dan hier, zou ik bedroefd zijn hem voor goed mijn parochie te zien verlaten.

Aanvaard, Eerwaarde Overste mijne gevoelens van eerbied en hoogachting."

Op 22/07/1894 werd Alexis Senden tot priester gewijd.

Anderhalve maand later op 06/09/1894 werd hij door zijn oversten naar Congo gestuurd, waar hij op 25/09/1894 aankwam. Pater Alexis Senden was de eerste Limburgse missionaris bij de Scheutisten.

Gedurende twee maanden verbleef hij in de missiepost Luluaberg – Sint-Jozef (in november-december 1891 gesticht). Op 04/03/1895 trok hij de brousse in om een nieuwe missiepost op te richten. Na een 14-tal dagen vond hij deze nieuwe plaats op de Lubi. De nieuwe missiepost kreeg de naam Sint-Trudo. De Sint-Trudomissie werd genoemd naar de stad Sint-Truiden waar diocesaan hoofdinspecteur priester Jozef Blasius Senden in 1890 het Werk der oude Postzegels, met afdelingen over het ganse land, had gesticht met de bedoeling de missiepost van zijn broer te ondersteunen. In 1891 werd het werk overgebracht naar het grootseminarie van Luik.

Juli 1895 brak een opstand uit van de Batela te Luluaburg. Gelukkig bleef Sint-Trudo gespaard.

In 1896 werd Pater Alexis benoemd tot pastoor van de volledige Christelijke parochie Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, op enkele minuten van de missiepost Sint-Jozef. Hij had daar verschillende bezigheden. In datzelfde jaar was er een grote bouwbedrijvigheid. Men was bezig met het bouwen van een nieuwe kapel, een eigen woning, de kerk en woningen voor de inlanders.

In 1897 keerde hij weer naar de missie Sint-Trudo bij Lusambo. Die missiepost had op een gegeven moment 409 inwoners en ook daar stond hij borg voor bouwbedrijvigheid. Op een bepaald moment beschreef hij zijn taken als volgt: zijn driehonderd volwassenen onderrichten, hun werk bestieren, hun van de vroege morgen tot de late avond in het oog houden, hun kleine geschillen vereffenen, met truweel en hamer werken en levensmiddelen kopen. Zijn zwaarste werk was op dat ogenblik het metselen van een kapel, waarbij hij geholpen werd door twee kleine jongens van vijftien jaar.

Volgens Pater Senden bedroeg de temperatuur in zijn missiepost gewoonlijk +/- 35 graden.

De Congolese naam van Pater Alexis was Kalombo.

19 maart 1898 deelde Pater Senden aan de Voorzitter van het Werk der Oude Postzegels mee dat de door zijn financiële hulp opgerichte missiepost Sint-Trudo een steeds grotere bloei tegemoet ging. Op dat moment was het vierde gebouw in baksteen af. Het dak van het vijfde gebouw lag reeds. Men was ook bezig met het bouwen van een tweede afdak waaronder stenen zouden worden gebakken en gedroogd. Ook de plantages kregen verdere uitbreiding: maniok, koffiestruiken, bananenbomen.

Pater Senden voelde zich gelukkig met zijn missiewerk, maar van januari 1899 tot 5 oktober 1899 kostte een vreemde ziekte 107 levens in de missiepost Sint-Trudo. Op 10 oktober 1899 trof een nieuwe ramp Sint-Trudo. Een zondvloed, na een hevig onweer, deed de heuvel waarop de missiepost was gebouwd wegspoelen. 20 woningen van inlanders werden meegesleurd. Toch liet Pater Alexis het hoofd niet hangen. Hij bleef verder bouwen.

Op religieus gebied ging het de missiepost voor de wind. Van de 1750 inwoners waren er 1200 gedoopt.

De Pater werkte zeer hard in zijn missie. Na een verblijf van zeven jaar en half in Congo keerde hij in het voorjaar van 1902 naar België terug voor een herstelverlof. Tijdens zijn verblijf in ons land bezocht hij zijn vrienden en zijn geboortedorp Kozen.

Op 11 september 1902 ging hij reeds terug naar zijn missiepost Sint-Trudo. In die post was een epidemie van slaapziekte uitgebroken. Ook uit de naburige dorpen werden zieken aangevoerd om in het hospitaal verzorgd te worden.

In het jaar 1903 werd Pater Alexis Senden benoemd tot religieus overste van de Kasaimissie. Te voet, met een afgerichte stier "Mikado", moest hij al de missieposten bezoeken. Hij was gedurende een kort aantal jaren overste van die missie.

Op 27 januari 1906 overleed Pater Senden in de missiepost Sint-Trudo. Hij overleed na een kortstondige ziekte.

Na zijn overlijden getuigt "Le Journal de la station" over hem:

Pater Senden was een overste, zachtaardig en voorzichtig.... Zeer ijverig voor de bekering der heidenen, een vroom, sereen, voorbeeldig priester en een kloosterling stipt in de beoefening van zijn kloosterregel, en geloften. De zwarten hielden zo innig veel van hem, omdat hij zoveel van hen hield. Werkelijk door de dood van Pater Senden verliest de Prefectuur van Opper-Kasaï één van zijn best, ja zelfs de allerbeste van zijn missionarissen. Moge hij voor ons en voor zijn geliefde St. Trudo missie een voorspreker zijn bij de Heer".

Pater Senden bleek volgens het werk van Luc Vints ook een missionaris-fotograaf te zijn. De heer Vints schreef daarover het volgende:

Alexis Senden, de pionier van de Sint-Trudomissie in de Kasai, maakte eveneens foto's die hij naar zijn ouders stuurde. Op 13 juni 1899 schreef hij bijvoorbeeld: "Ik zal u binnenkort twee lichtprenten zenden: de eene stelt al de bewoners van St. Trudo voor; de andere is een gezicht van de geheele missie".

Dat de fotografie in de tropen niet altijd even makkelijk was bleek uit zijn brief van 15 juni 1899 toen hij schreef:

"De lichtprent die de groep onzer leden voorstelt is mislukt, ik kan u dus voor den oogenblik slechts het gezicht der missie zenden".

Zijn ouders voorzagen hem, zoals blijkt uit zijn schrijven van 30 juni 1901, op zijn aanwijzen van het nodige materiaal.

"Ik stel hem (d.i. De algemeen overste) ook voor aan u te vragen voor mij vijftig bladjes papier voor de lichtprinterij. (Papier sensible 13:18). Die 13:18 duidt de grootte aan. Dit kost rond de 7 franken voor 50 bladjes..... Het is mij 't best dat papier direct te sturen en aan de verzender goed aan te bevelen het goed in te pakken in briefomslag en in papier dat het licht afsluit. De mannen die zulks papier verkopen, die weten dat toch wel. Hierbij twee lichtprenten van St. Trudo".

Ter ere van Pater Senden werd een gedenksteen geplaatst die zich langs de kerk in de Opcosenstraat bevindt.

Bronnen:

- 1) Het tweedelig brievenboek E.P. Alexis Senden – Missionaris van Scheut – Congo Pionier geb. Kozen 31-5-1857 + Congo St Trudo 27-1-1906. De levensschets van Pater Joseph-Alexis Senden werd overgenomen uit het boek "De Limburgers in Congo" van Dr Marcel Luwel;
- 2) Beeld van een zending. Nieuwe propagandamedia voor de Missies van Luc Vints, pg. 373 en 374;
- 3) Wie was wie in Sint-Truiden (2011), Willem Driessen en Kamiel Stevaux, pg 189 en 190 i.v.m. Senden Jozef Blasius, ijveraar voor geheelonthouding).

Gedenksteen ter ere van Pater Senden langs de kerk in de Opcosenstraat

INFOHEEMKUNDE NIEUWERKERKEN

www.heemkunde-nieuwerkerken.be

Tweemaandelijks informatieblad van Heemkunde Nieuwerkerken
9de Jaargang – Mei - Juni 2013

Redactie- en coördinatieadres:
Ludo Raskin, Opperstraat 183 Wijer, 3850 Nieuwerkerken
Lay-out: Valère Grauwels

Seniorenwandeling: Mijn dorp, we 't was.

Op woensdag 12 juni 2013 organiseert de Seniorenraad een wandeling op Den Dries in Nieuwerkerken.

Heemkunde-Nieuwerkerken verleent hieraan zijn medewerking; bestuurslid Jean Thomas zal als ervaren gids optreden, en herinneringen ophalen uit "de goeie oude tijd". Vertrek aan het Gemeenteplein te 13.30 uur, (duur van de wandeling ca 2 uur).
Deelname: GRATIS.

Een koe met haar drieling.

1953-1954? Op de dag van de motocross te Nieuwerkerken werd de "geboorte van een drieling kalveren" afgeroepen, hetgeen een ware volkstoeloop teweeg bracht op de Boterberg want iedereen moest het zien. V.l.n.r Mathilde Hayen met haar koe, Pierre Swijsen, Alfons Bonneux, Roland Poelmans, François Swijsen met voor hem Paula Bonneux, Jozef Swijsen, moeder Maria Bonneux, Theresia Thomas met voor haar Albert Bonneux, Gilbert Swijsen en Julia Bonneux.

M I J N D O R P W é 't was. Deel 2 – Den Dries.

Den Dries was een "gemeenteplein/weide" met aan de buitenkant wat huizen (huisjes) verbonden met het dorp, kerk en scholen door veel gebruikte voetpaden.

Onze 101-jarige Victoire Kempeneers herinnert zich nog Den Dries en een deel van de Kerkstraat als een modderige aardenweg.

Emanuel Vanstraelen vertelde me dat hij als kind speelde op de "berlengs" waarmee kiezel werd aangevoerd vanaf de Tramstatie naar Den Dries. Hij kreeg van Meester Jozef, die alles zag en overall was, een oorvijg die nu nog pijn deed als hij eraan dacht. Fons Mees van Tichelrij hielp bij het verharden van Den Dries; hij hoorde er veel bijnamen en maakte over Den Dries een liedje waar die bijnamen in het refrein voorkomen: "Mocht ik iemand affronteren, wil ik me dan excuseren".

Op Den Dries lagen 4 gemeenteputten (waterputten). De eerste aan de Kerkstraat bestaat nog; hij werd gebruikt tot circa 1990 en nadien gerenoveerd door de gemeente, doch hij ligt nu wat verborgen achter een afsluiting. De tweede lag op de top van de berg, en de derde en de vierde bevonden zich ongeveer aan de verbindingsweg tussen de tweeledige Driesstraat.

Halfweg de Boterberg lag het boerderijtje van Felix Bonneux en zijn vrouw Mathilde Hayen. Ze hadden een paard, drie à vier koeien, wat varkens en kippen. Er stond een schuur met twee poorten, en er werd gewerkt met een dorsmachine die aangedreven werd door het paard dat daartoe rondjes moest lopen. Samen met een buurman sleepten en vervoerden ze ook gekapte bomen met een "nuts".

In die tijd stond een boerin in voor alle werk. Ze ging te voet melken, en met emmers water halen aan de gemeenteputten voor zowel het gezin als voor de dieren. Gekookt werd er voor het gezin en voor de dieren, evenals stond zij in voor het poetsen, het wassen en strijken, bakken, slachten en boteren,... en hielp ze vaak nog mee op het veld. Het was allemaal handwerk. Mathilde heeft zoals iedere boerin vaak vele kilo's boter, kaas en eieren in die tijd naar de markt in Sint-Truiden gebracht. Voor de oorlog gebeurde dit ook met de korven op het dak van de bus of met de tram. Mathilde vertelde me dat ze samen met haar zuster te voet korven kaas naar Sint-Truiden brachten en "dat de wé aan den tout van menne jas afdrupte".

Zij waren ook de uitbaters van een zavelkuil, aan de overkant van hun woonst. Een hele berg werd er met schup en schop afgegraven. Broer Armand Hayen had zijn eigen zavelkuil gelegen tegen de Kerkstraat.

Bij Jules van Elodiekes (Jules Vanaeken) werd zoals in andere winkels ook D.D.T.-poeder tegen de Coloradoevers verkocht; met een fijnmazige dameskous werd het poeder verstrooid over de aardappelen.

Naar Machiels deed broodrondes met paard en kar,... gelijktijdig verkocht hij ook klompen. Rosalie van Runkelen was een naaister, woonde langs Nol de kantonnier die de gebuur was van Henri van de Scheper, die getrouwd was met Liz van Jannes Gielen, de garde.

Froon woonde naast het beekje dat het water van Den Dries richting Sint-Truiden stuurde, waar naast de weide lag van Korebeir waar alle openlucht festiviteiten van Den Dries doorgingen, zoals voetbal, autocross, enz. Kieper Louis van Tru (Hendrickx) van Sportief N.W.K. en S.T.V.V. beleefde toen in het laatste huis aan de splitsing zijn jeugdijaren.

Links onder aan Den Dries begon de zavelkuil, en bijna boven in het eerste huis woonde Flupke Dewinter, een bezetter, met als buurman Jij Radoes, een kleine boer, en Jan Van Herremans.

Vanden borne was een cafébaas met tien kinderen, waarvan zoon Louis boerde en samen met Bonneux in de winter gekapte bomen uitsleepte en naar de zagerij vervoerde.

De pater van Dorus (Fidelis Vrijdaghs) heeft hier zijn jeugd jaren doorgebracht alvorens minderbroeder-missionaris te worden in China en op het eiland Corsica. Zijn familie had later een schoenwinkel en schoenmakerij.

Boomsleuner Rikus Bonneux en zoon Bèrke kropen met ijzeren sporen een lederen riem in de hoge canadabomen en verwijderden er met een vlijmscherp kapmes het overvloedige hout. De dochter van Rikus werd in de eerste dagen van de "Grote Oorlog 14-18" weduwe met vier kinderen toen haar man als opgeroepen soldaat sneuvelde.

De boerderij van Korebeir (Englebert Vanaken) was het volgende huis; hij woonde er met o.a. zijn zoon Jean die priester werd, en nadien verongelukte.

De meest bekende van Den Dries was zeker Jefke van de Scheper (Vanbrabant). Met zijn inwonende broer en schoonzus was hij een boer met een "ezelsgespan" en was hij bovendien "haarsnijder". In zijn kappersalon stond een gewone stoel, en met een doek rond onze nek schoor hij met zijn haarmachientje koppen en met zijn scherp scheermes zorgde hij voor gladgeschoren kinnen. Per fiets toerde hij ook rond in het dorp en aangrenzende omgeving om schapen te scheren.

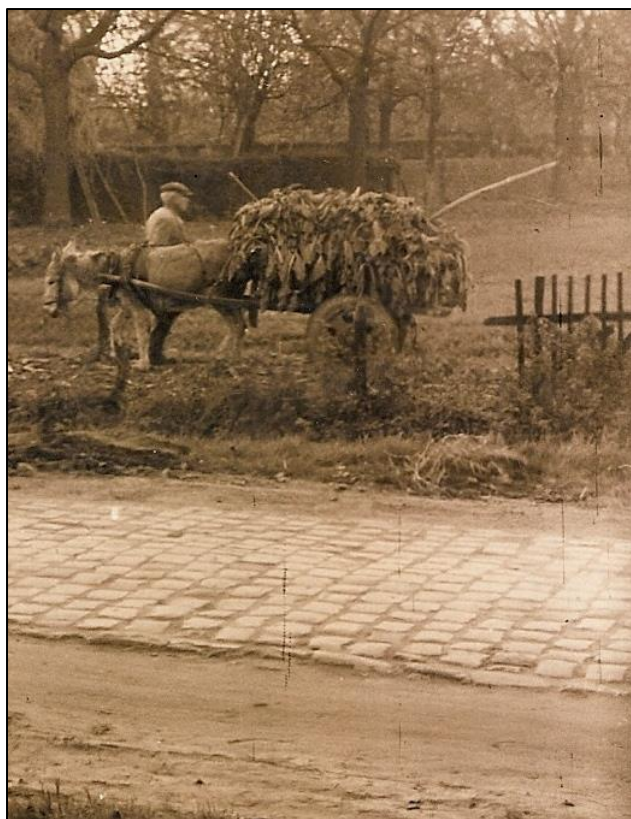
Na de Steeg, nu Berkenstraat, komen we aan de woning van "de hoveniers" (Graulus). Gust boerde er, zijn zus en haar tante hadden er winkel, en vader Jefke hield er het café "bij de Hoveniers". Jefke trouwde met de dochter van de hovenier van het kasteel van Nieuwenhoven, die toen woonde aan de Zevenbunder in een huis bouwtrant Moeder Lambik. Zoon Jean (Jeank) was gemeentesecretaris van 1922-1965, en zoon Mil was onderwijzer (meester Mil). Jeank en Gust waren in hun jonge jaren limonademakers; of dit gebeurde met water uit de gemeenteput of bezaten zij een eigen put, het was alleszins handenwerk en gesleur met emmers.

Vorbij de splitsing woonden Jef Strauven (Boeres) en boer Jef Cuypers, die op 17 augustus 1914 achter de poort van Korebeir een kogel in zijn been kreeg toen Duitse soldaten er verschillende mannen als gijzelaars oppakten.

Op zondag moest ieder kind naar de mis, gevolgd door koeien hoeden ofwel naar de tweede mis. Na de noen was er vervolgens "Catechismus van Volharding en H. Familie"; in het Café Treeske Broes werd de kegelbol opgenomen bij het luiden van de klokken een half uur voor het Lof vertelde me Fons Cuypers (de Witte).

Gedurende de Oorlog 40-45 stonden voeding en tabak op rantsoen. Rokers plantten zelf en illegaal hun tabaksplanten, die ze eerst lieten drogen en vervolgens naar de gebroeders Ilsbroekx (Louis en Frans van Jeank van Nollekes en Fin van Mittekes) brachten. Deze mannen zorgden voor het snijwerk: grof gesneden voor de pijp en fijn om sigaretten te kunnen rollen.

Cel van Dorus woonde in een lemen huis, en Jef Smets en Mathilde van Nora in een stenen huis, en in een oase van rust en groen woonde de familie Wuestenberg. Een grote toegangspoort gaf uit op een binnenkoer met woonhuis en stallingen, alles badend in het rustgevend groen. Bij Marie kwam iedereen "gebedshulp" vragen nodig tegen plagen en kwalen, en Mathilde was elke week in de kerk present met een opvallende hoed en kledij; Staaf zat iedere zondag aan zijn poort om de passanten vriendelijk te groeten. Op werkdagen was hij "bij 't liste Jappelke" in zijn keel terug naar het veld.

Jefke de Scheper, met zijn ezelskar.

Pater Fidelis Vrijdags (1887-1969), samen met EH Franssen, bij zijn vertrek naar China op 8 jan. 1922.

De zavelkuil op de Boterberg. Aan het paard: Bèr Cuypers. Met de schoep: Felix Bonneux. Kind met schoep: Alfons Bonneux, 1922. Moeder en kind: Mathilde Hayen en Julia Bonneux, Man met pijp in de mond en schoep: Fons Cuypers 1902, de Witte Cuypers. Voor hem zijn zuster Julia Cuypers, en ernaast Marie Bonneux.

De kapel op Den Dries, toegewijd aan de Heilige Donatus, aangeropen tegen het onweer en andere tempeesten.

De Waterput aan de Kerkstraat onder aan Den Dries, in dienst tot circa 1950.

Limonadefles van de gebroeders Jeank en Gust Graulus.

De jeugd van Den Dries bij de eremis van Jean van Korebeir (Vanaken), april 1944.

De familie van de Minderbroeder Melchior Hendrickx woonde in een klein huis; pater Melchior was vele jaren de predikant wanneer het feest van Sint-Antonius op 17 januari "met klein kermis" werd gevierd.

Fons Haven had niet alleen een café; hij had ook een grote fietsronde in de omliggend dorpen waar hij huis-aan-huis stoffen verkocht voor het maken van jassen, broeken en rokken. Een ander klein huis het voorlaatste vlak tegen de straat was de woning van Tinneke van de stikker, en het laatste van Henri Vanstraelen (Broes), waar zoon Emanuel zijn levenlang boerde maar ook de grote steunpilaar was van de fanfare "De Eendracht" en dit zowel als muzikant, bestuurslid, reserve-dirigent evenals voorzitter en peter van de vlag.

Vorbij de kapel gaan we nu naar de kant van de Zevenbunder waar het nu verdwenen prachtige huis van de hovenier lag, later bewoond door de familie Vanbrabant (Naarke Wigges). Winkelen kon men bij Charel van Kozze (Langenaeken).

Bij Jannemolders Plevoets was de zoete inval; er was boerderij en nonk Constant was o.a. gemeenteraadslid, evenals voorzitter van de B.J.B., kerkzanger en stond aan de wieg van het zangkoor, en drager en slager op de dikke trom van de fanfare. Hij was de vriendelijkheid zelve en steeds bereid waar nodig te helpen. Zijn zusters waren gekende naaisters, die zelfs de eerste uniformen maakten van de muzikanten van de fanfare. Op 1 augustus 1944 's nachts liet Jefke Nijns er bij een Duitse inval het leven.

Lisa van Calixte (Diepenrijck-Surinx) had een druk bezocht café met kegelbaan (later café Roosen). Er naast woonde Martinus Vanacken met het grootste gezin van Den Dries, en iets verder lag de "zannerij" van Jefke Weustenberg, die later verhuisde naar Kortebos-Alken.

Den Lichtbak.

Oudere inwoners vertelden me ooit dat wanneer men vroeger op één nacht een huis kon bouwen men het recht had erin te blijven wonen. Hier lag ooit een éénkamerhuis op gemeentegrond aan de verharde weg. Het werd bewoond door de zonderling Zander Mathijs die zijn "uitloting van legerdienst verkocht had" Zander ergerde zich enorm wanneer de jeugd van Den Dries hem nariet: "Zander Mathijs zijn billen waren grijs, en 't holleke van zijn gat was wit en zwart". Hij verhuisde naar een woonwagen in de Heerstraat, die later in vlammen opging.

Jeank van Nollekes (Ilsbroekx) had een diepe waterput, en Polleke Bonné was voorman in de sociale beweging; hij verkocht in het dorp lotjes van de Oudstrijderstombola. Gelukkig was hij er als de kippen bij toen onvoorzichtigen strooizout stapelden onder de mooie beukenboom aan de kapelmonument van de oudstrijders in het dorpscentrum.

Fonske Peyffers zijn pijpje was altijd warm; hij was schrijnwerker op het kasteel. Rikus en Naar van Djiel waren jonkmannen; Rikus zagen zagen we regelmatig paardenvijgen als meststof vergaren op de dorpswegen.

In de hoek woonden dierenhandelaars (de familie Celis) die met huifkar en huifwagen dieren vervoerden; op dinsdag met de kalveren naar de markt van Hasselt, en op zaterdag met varkens naar de markt in Sint-Truiden. Ook een familie Lassaut beoefende het beroep uit van handelaar, met zoon Fil van Nora die schoolmeester was in Wijer.

Verder lagen vijf lemen huizen met zeven gezinnen, o.a. het huis van mijn nonkels Bèr en Jeank geboer (Thomas) een huis met drie voordeuren: 1 Geboer, 2 Oud huis, en 3 Lowieske Peyffer of ook gezegd "t krielke". Het oud huis was een rommel- en kolenkot met een "beddekoets", ook slaappleats genoemd. Beneden was dat van Geboer, en de zolder was van Peyffers. Het laatste huis van de buitenweg was dat van Louis van Kozze Langenaeken en Anna van de Hoveniers (Graulus) die de ouders waren van Juffrouw Maria Graulus, later schoolhoofd van de meisjesschool in Nieuwerkerken.

Binnenring.

Voor 1950 stonden er op de binnenring vijf huizen en een kapel waar o.a. drie kinderen van Jef Cuypers bouwden: Fons de witte, Bèr en Marie. Marie trouwde met Door Plevoets (Jannemolders); zij hadden jarenlang winkel en een molen. Fons trouwde met Anna van de Kantonnier, en verhuisden naar de Diestersteenweg.

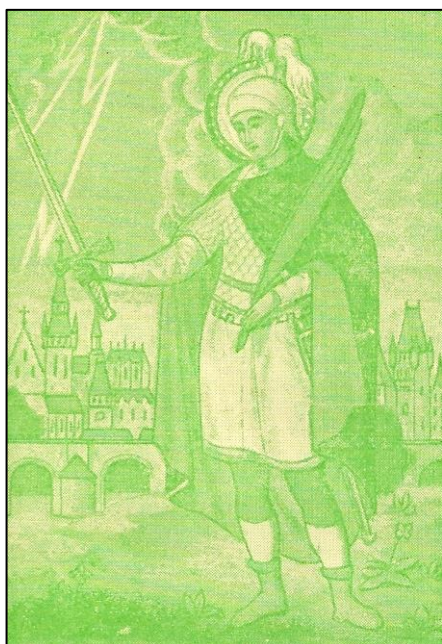
Aan Den Hoek bouwden Louis van Nollekes (Ilsbroekx) en Louis Vanmuyzen. "Schreumen" was de geliefde sport van Den Hoek. Met een geldstuk of een rondel moest men trachten een viertal meter ver juist op een getrokken lijn te gooien.

Die goede oude tijd toch,... met moeders die op straat water gingen halen, die korven en manden met boter kaas en eieren, fruit en groenten naar de markt brachten, en die ondanks hun grote gezinnen toch hielpen zij samen met hun kinderen met het uitdunnen van de bieten en met den oogst, en met aardappelen rapen nadat ze maanden voordien in ieder plantgat wat kiekenmest rond de plantaardappel hadden gelegd.

En die vaders,... die op het kasteel, in het klooster of op een boerderij lange dagen moesten werken, of de "campagnaards" die wekenlang in het Walenland de bieten- en graanoogsten deden, of zij die werkten in de Luikse staalfabrieken en steenkoolmijnen waar ze hun gezondheid verloren door het vele stof dat ze dagelijks te slikken kregen.

WAS DAT DIE GOEDE OUDE TIJD ?

Jean Thomas

H. Donatus, martelaar, bid voor ons, opdat wij van donder, hagel, vuur en tempeesten mogen bevrijd wezen.

GEBED

O God, die de roem van uw priesters zijt, wij bidden U, geef dat wij de hulp ondervinden van de heilige Donatus, uw Martelaar en Bisschop, van wie wij de feestdag vieren. Door Kristus onze Heer. Amen.

8 augustus,
Kapel Dries, Nieuwerkerken.

Bidprentje, verspreid op 8 augustus, bij de viering van de H. Donatus in de kapel op Den Dries.

NOG EVEN NAGENIETEN...

Het orgelconcert op zondag 21 april 2013 te Wijer was een waar succes. Luc Ponet (organist van de basiliek, Tongeren) bespeelde het historisch Van Peteghemorgel (1765), en musiceerde met Manu Mellaerts (1ste trompettist van het Orkest van De Munt, Brussel) en de jonge sopraan Herlinde Van den Bossche (bouwt een internationale carrière uit).

Het publiek werd vergast op een muzikaal festijn, gaande van Herkel, over Händel, Albinoni, Purcell, Scarlatti tot Ponet.

De spontane reactie op de receptie was dan ook: "Tot volgend jaar !".

Ook de brochure "Het historisch Van Peteghemorgel te Wijer" (16 blz., A4, 11 foto's) werd gesmaakt; nog te koop bij Eddy Cox, Berkenlaan 22, 3850 Nieuwerkerken.

De 2 gelegenheidspostzegels (orgel, en kerk van Wijer), uitgegeven n.a.v. dit concert en brochure, waren snel uitverkocht.

Organisator Heemkunde-Nieuwerkerken, samen met de muzikanten.

v.l.n.r. Robert Vandevort, Denis Heusdens, voorzitter Eddy Cox, Etienne Vanoirbeek, trompettist Manu Mellaerts, Ludo Raskin, sopraan Herlinde Van den Bossche, Luc Schepens, organist Luc Ponet, Jean Thomas, en Valère Grauwels.

HEEMKUNDE NIEUWERKERKEN

www.heemkunde-nieuwerkerken.be

Tweemaandelijks informatieblad van Heemkunde Nieuwerkerken
9de Jaargang – September - Oktober 2013

Redactie- en coördinatieadres:

Ludo Raskin, Opperstraat 183 Wijer, 3850 Nieuwerkerken

Lay-out: Valère Grauwels

OPROEP AAN DE BEVOLKING OM MEDEWERKING

In 2014 herdenkt gans het land dat 100 jaar geleden de Eerste Wereldoorlog 1914-1918 uitbrak. Heemkunde-Nieuwerkerken speelt hierop in, en werkt aan een boek waarin de oorlogsgebeurtenissen in Binderveld, Kozen, Nieuwerkerken en Wijer in deze moeilijke tijd worden beschreven.

Er wordt een oproep gedaan aan iedereen die kan helpen om deze voor de ouderen zo boeiende en voor de jeugd totaal onbekende periode te reconstrueren.

Daarom vragen we u eens te zoeken in uw oude familiepapieren, want volgende zaken zijn belangrijk:

- documenten, brieven en foto's van soldaten die toen hebben gevochten,
- ook affiches en papieren omtrent opeisingen door de Duitsers van o.a. paarden, landbouwproducten, koper en andere metalen, rantsoeneringsbonnen,...
- bestaan er op zolder of in de huiskamer nog voorwerpen die aan deze oorlog herinneren ? (bewerkte obussen, tekeningen en snijwerk,...)
- ook uw familieverhalen zijn interessant, hoe verliep het dagelijkse dorpsleven (werkomstandigheden), en werd er nog gefeest ? (processies, kermis, priesterwijding, sport en ontspanning, scholen en zondagonderwijs,...)

Al deze inlichtingen worden verwerkt tot een boek over "de Grote Oorlog in Groot-Nieuwerkerken", en zijn ook bruikbaar voor een tentoonstelling in De Brug in het najaar 2014.

Wij vragen niemand iets af te staan; alle documenten en foto's worden alleen gekopieerd.

MOGEN WIJ REKENEN OP UW MEDEWERKING ?

Neem hiertoe contact op met volgende bestuursleden van Heemkunde uit uw buurt; wij komen dan naar u luisteren:

Carlens Josiane ☎011-685154, Cox Eddy ☎011-681495, Cuypers Carmen ☎011-687077,
Grauwels Valère ☎011-680307, Heusdens Denis ☎0494-717091, Joris Edmond ☎011-685973,
Nijssen Rombout ☎011-582506, Raskin Ludo ☎011-311076, Schepens Luc ☎0477-528181,
Schiffeleers André ☎011-671126, Thomas Jean ☎011-683247, Vandervoort Robert ☎011-593849,
Vanoirbeek Etienne ☎011-686125, Vanrusselt Ludo ☎011-689048, Vanstraelen Omer ☎011-689038

OUDE GEBOUWEN EN INWONERS IN WIJER – Deel 14

In deze aflevering beginnen wij met de bespreking van de bewoning, op basis van de Atlas van de Buurtwegen uit 1842, aan de linkerkant van de Opperstraat vanaf de aansluiting met de Schansstraat.

De percelen 44 t.e.m. 47 behoorden toe aan Pierre Ileaens de oude (° Herk-de-Stad circa 1765) en Maria Elisabeth Jamaer (Wijer °1772-1844). Hij was een dagloner. Nu staat er op perceel 46 het huis van wijlen Jef Loomans.

Na Pierre Ileaens vinden wij in de bevolkingsregisters Maximinus Loomans (°1855 Herk-de-Stad) die gehuwd was met Maria Emelia Hendrix (Wijer °1858). Hun eerste kind werd dood geboren, en het tweede kind Jef Loomans (Wijer 1902-2000) huwde met Maria Slingers (1905-1974).

Jef Loomans was een gekende en gerespecteerde figuur in Wijer. Vooreerst was hij een innemend man en rijzig van gestalte, en was hij vele jaren 1ste schepen in het gemeentebestuur. Van beroep was hij landbouwer en klein-fruitteler; hij verkocht ook sproeistoffen "avant la lettre", d.w.z. dat de mensen met een glazen bier- of limonadefles bij hem een liter "hormonen" gingen kopen om het graan te bespuiten tegen bijvoorbeeld distels en ander onkruid. Jef had een ton staan van 100 of 200 liter waaruit hij dan een liter overpompte in die fles. Ook D.D.T. om vliegen en andere insecten te bestrijden hoorde bij zijn aanbod. Dat was naar onze huidige leefwereld toe toch een gevaarlijke bedoening; dergelijke praktijken zijn nu afgeschaft, verboden en vervangen door een gereguleerde veilige handel. Jef Loomans bleef kinderloos; André Slingers, de zoon van Jef zijn schoonbroer heeft later het huis bewoond.

Bij dit huis en de percelen (weide, boomgaard) kom ik nog even terug naar de echtgenote van Pierre Ileaens. Zij was de zuster van Nicolaas Jamaer, schoolmeester en gemeentesecretaris van Wijer. Nicolaas was ook twee maal burgemeester van Wijer, n.l. van 1830 tot 1836 en van 1848 tot 1855. Volgens de getuigenis van schoenmaker Urbain Clerx zou Nicolaas tijdens die tweede ambtstermijn een woning, soms "de kluis" genoemd, hebben laten bouwen aan de overkant van de straat; hierop komen wij verderop terug.

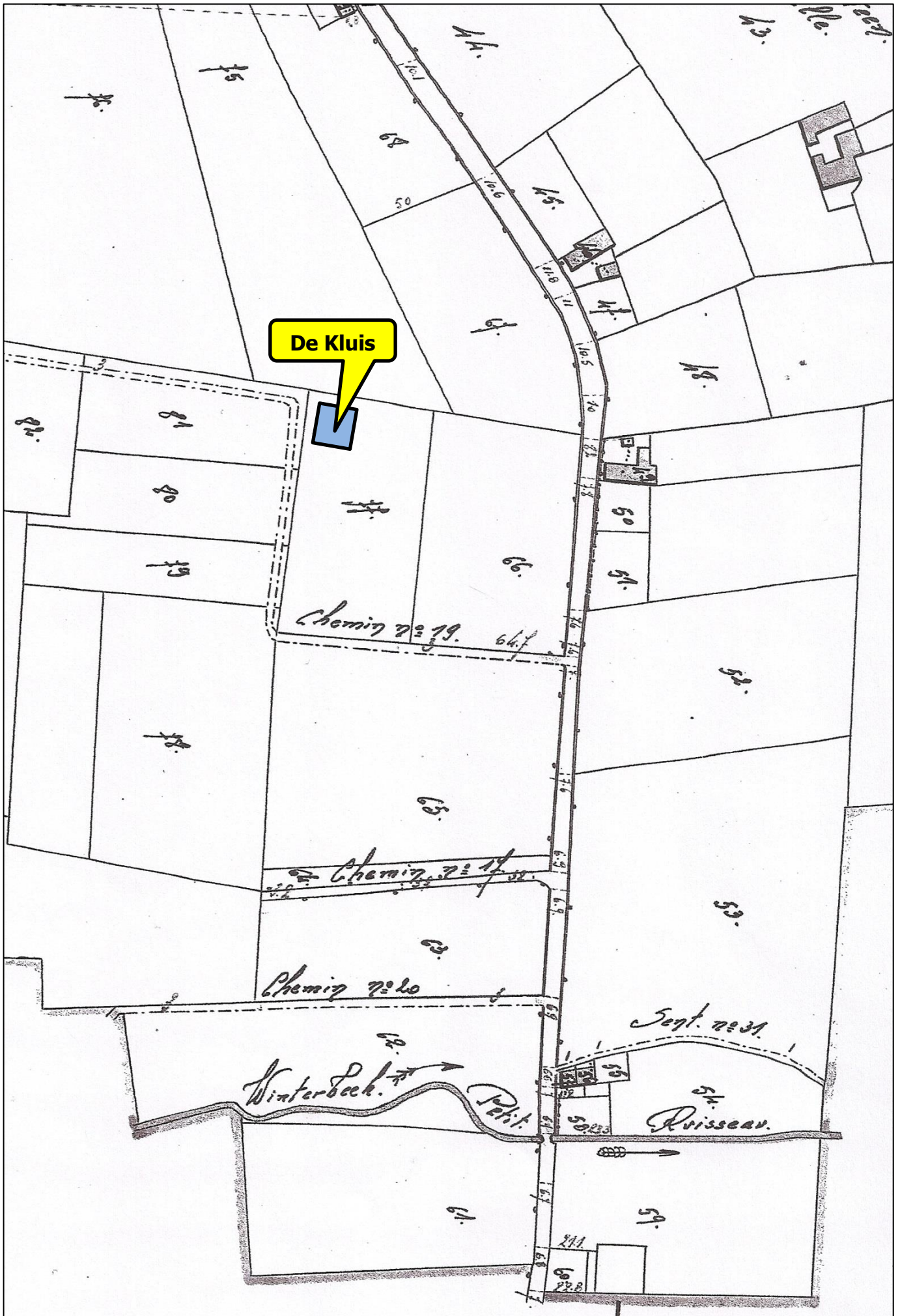
Hierna volgt een mini-stamboom van die familie Jamaer, afkomstig van het dorp Sint-Huibrechts-Hern (Hoeselt) waar nog steeds "de kluis" van meerdere kluzenaars te bezoeken is. Ik merk tevens op dat Baron de Heusch, de bewoner van De Schans in Wijer, ook in de streek van Hoeselt het kasteel van Vliermaal in eigendom bezat.

Thomas Jamaer (°1742 Sint-Huibrechts-Hern, +1809 Wijer), landbouwer gehuwd met Anna Maria Wauters (+1804 Wijer). Zij hadden twee kinderen:

Maria Elisabeth, (Wijer °1772 +1844), was in 1809 gehuwd met Pierre Ileaens. Zij hadden drie kinderen, waarvan twee gehuwd en een overleden.

Nicolaas (Wijer °7-10-1778 + 1862), schoolmeester en gemeentesecretaris, gehuwd in 1809 met Johanna Maria Dams, dochter van Cornelis Dams en Anna Maria Dirix. In 1828 huwde hij met Maria Dams, dochter van Johannes Dams en Maria Elisabeth Vanderstraeten. Nicolaas was ook twee maal burgemeester van Wijer, van 1830 tot 1836 en van 1848 tot 1855.

Bij nader inzien is het mogelijk dat Thomas Jamaer reeds voor 1809 eigenaar was van de woning van Pierre Ileaens-Maria Elisabeth Jamaer door het feit dat hij er introuwde, en alzo later eigenaar werd.

Huis Arthur Jamaer (Perceel 77)

Het verdwenen huis van Bona Slingers (Perceel 49)

Huis Lambert Vandekerkhof (Perceel 60)

Huis Jef Loomans (Perceel 46)

Perceel 48 (werd) is eigendom van Arnold Bartholomevis (zie het Pannengoed).

De nrs. 49-52 zijn in 1842 eigendom van Nicolaas Jamaer (boer op Terheyde). Dit is het latere huis van Dominicus (Min) Slingers (1878-1952) en Rosalie Philtjens (1874-1964) en later van hun zoon Bonaventure (Bona) (1908-1989).

Min Slingers was de zoon van Hermanus Slingers en A.M. Philomena Jamaer, de dochter van Nicolaas Jamaer en Maria Elisabeth Maris. Het woonhuis werd na de dood van Bona in 1989 afgebroken; alleen de waterput staat er nog als een herinnering.

Deze Nikolaas Jamaer (Wijer 1809-1887) was de zoon van Nicolaas Jammaer (met twee M's in het geschreven register) en Anna Vroonen. De herkomst van deze ouders wordt nergens vermeld. Nikolaas Jamaer huwde op 2-8-1830 in Wijer met Anna Elisabeth Maris (°1809,+Wijer 1886). Zij was de dochter van de pachter van Terheyde.

Het is wel duidelijk dat dit een andere familie Jamaer betreft dan de eerst vernoemde.

Ook van deze familie voegen wij een stamboom toe wegens de aanwezigheid van verschillende bekende Jamaers te Wijer in latere jaren.

Jamaer, Nicolas, arbeider, zoon van **Jammaer, Nicolaas** en **Vroonen, Anna**. Geboren op 28-03-1809 te Wijer, overleden op 03-10-1887 te Wijer op 78-jarige leeftijd.

Gehuwd op 21-jarige leeftijd op 02-08-1830 te Wijer met **Maris, Anna Elisabeth**, 21 jaar oud, dochter van **Maris, Willem** en **Damps, Maria Catharina**. Geboren op 02-06-1809 te Herk-de-Stad, overleden op 28-05-1886 te Wijer op 76-jarige leeftijd.

Uit dit huwelijk:

1. **Jamaer, Anna Catharina**. Geboren op 19-10-1830 te Wijer, overleden op 24-06-1899 te Wijer op 68-jarige leeftijd.
2. **Jamaer, Wilhelmus Nicolaus**. Geboren op 21-01-1834 te Wijer, overleden op 25-07-1837 te Wijer op 3-jarige leeftijd.
3. **Jamaer, Engelbertus**, geboren op 08-05-1837 te Wijer.
4. **Jamaer, Anna Maria Philomena**. Geboren op 10-07-1840 te Wijer, overleden op 26-12-1879 te Wijer op 39-jarige leeftijd.
Gehuwd op 36-jarige leeftijd op 09-02-1877 te Wijer met **Slinger, Hermanus Petrus**, 38 jaar oud.
5. **Jamaer, Joannes Eustachius**. Geboren op 20-02-1844 te Wijer.
6. **Jamaer, Arnoldus Alphonsus**, geboren op 23-07-1847 te Wijer.
7. **Jamaer, Wilhelmus Nicolaes**, geboren op 14-05-1851 te Wijer.

Nrs 53 is weer een perceel land van de weduwe de Heusch (Vliermaal).

Perceel 54 (land), 55 (tuin) en 56 (huis), en 58 (tuin) en 57 (huis) waren eigendom van de weduwe Jean Vanbergen (dagloner). Na de weduwe Vanbergen woonde Maximinus Vanbergen in een van deze twee huizen. De zus van Maximinus trouwde met Joannes Jozef Clerx; zij waren de ouders van schoenmaker Urbain Clerx en zijn broers en zussen. Nog later woonde er de familie Tournelle.

Naast dit huis loopt de "Terheidebeek". Perceel 59 en 60 (land en boomgaard) waren eigendom van de landbouwer Arnold Vanbergen. Later

Huis Tournelle (Percelen 54-58)

(begin 1900?) heeft de familie Lambert Vandekerkhof-Hermans hierop gebouwd; deze woning staat er nog.

De "trage weg nr. 31" (Nieuwerkerkenpad) liep vanaf Tournelle langs de beek naar het nu nog bestaande "Schanskapelleke" in de Schansstraat. Deze trage weg is nu verdwenen; hij werd tot in de jaren '50-'60 van vorige eeuw nog druk gebruikt door voetgangers.

Nu gaan wij terug naar het begin van de Opperstraat, naar de gronden en huizen aan de rechterkant van de weg.

In de vorige aflevering hebben wij de nrs. 69 en 70 vermeld als eigendom van Pieter Peeters (nu het huis van Louis Knaepen). Perceel 67 was eigendom van de weduwe de Heusch, en vervolgens perceel 68 weer eigendom van Pieter Peeters. De nrs. 66 (weide) en 77 (land) behoorden toe aan Nicolaas Jamaer.

Nu zien wij er een huis staan dat er in 1842 nog niet stond. Dit zou mogelijk het huis "de kluis" zijn waarover reeds hoger vermeld werd gesproken. Dit huis werd volgens een getuige gebouwd onder het burgemeesterschap van Nicolaas Jamaer (periode 1848-1855). Het zal wel enkele malen verbouwd en aangepast zijn. Tot 1989 woonde er Arthuur Jamaer (1924-1989), samen met zijn moeder Maria Jamaer (1898-1980). Zij was de dochter van Alfons Jamaer (1870-1953) en Marentiane (Marence) Antheunis. Alfons was de kleinzoon van Nicolaas Jamaer en Anna Elisabeth Maris, en de zoon van Engelbertus Jamaer en Anna Elisabeth Creten.

Maria Jamaer had meerdere zussen en broers, waaronder de "geestelijke" broer Jef die geboren werd op 6 maart 1908. Hij nam een belangrijke beslissing in zijn leven door op 27 januari 1934 (laat Driekoningenfeest?) als "broeder Melchior" in te treden bij de Minderbroeders-Franciscanen te Sint-Truiden. Voordien was hij knecht op de boerderijen; over hem doen bij oudere inwoners in dit verband nu nog veel grappige verhalen de ronde die vooral zijn opgeruimd karakter en inzet moeten illustreren.

Jamaer, Engelbertus, landbouwer, zoon van [Jamaer, Nicolas](#) en [Maris, Anna Elisabeth](#).

Geboren op 08-05-1837 te Wijer, overleden op 25-12-1891 te Wijer op 54-jarige leeftijd.

Gehuwd op 31-jarige leeftijd op 30-04-1869 te Wijer met **Creten, Anna Elisabeth**, 26 jaar oud, dochter van [Creten, Guillaume](#) en [Ileaens, Aldegondis](#). Geboren op 03-03-1843 te Wijer, overleden op 25-02-1888 te Wijer op 44-jarige leeftijd.

Uit dit huwelijk:

1. **Jamaer, Alphonsius**, geboren op 13-05-1870 te Wijer.
2. **Jamaer, Wilhelmus Ludovicus**. Geboren op 18-08-1871 te Wijer, overleden op 27-02-1895 te Wijer op 23-jarige leeftijd.
3. **Jamaer, Maria Regina**. Geboren op 08-03-1873 te Wijer.
4. **Jamaer, Maria Ludovica**. Geboren op 26-01-1875 te Wijer.
5. **Jamaer, Franciscus Josephus**. Geboren op 23-04-1877 te Wijer.
6. **Jamaer, Maria Constancia**. Geboren op 05-02-1880 te Wijer.
7. **Jamaer, Maria Theresia**. Geboren op 05-02-1880 te Wijer.
8. **Jamaer, Maria Leonia**. Geboren op 16-10-1882 te Wijer, overleden op 27-09-1886 te Wijer op 3-jarige leeftijd.

Een andere broer van Engelbertus Jamaer was Wilhelmus Nicolaas Jamaer, die gehuwd was met Maria Constantia Mekers. Deze was op zijn beurt burgemeester van Wijer van 1895 tot 1904. Hij

woonde in het huis tegenover de kerk, en had er een winkel evenals een graan- en meststoffenhandel.

Zijn zoon Jozef Jamaer (1887-1962), gehuwd met Maria Demeer (+1959), heeft de zaak verder gezet. Hij was tevens zaakvoerder van de Belgische Boerenbond, en zou op zijn beurt burgemeester van Wijer zijn van 1921 tot 1932, waarna het lange burgemeesterschap (38 jaar) zou volgen van burgemeester Gustaaf Vanstraelen tot aan de fusie van Wijer in 1971 met de buurgemeente Kozen. Een andere zoon van Wilhelmus Nicolaas Jamaer was Leopold, die schoolmeester was in Schakkebroek en Alken.

Jamaer, Wilhelmus Nicolaes, landbouwer, zoon van [Jamaer, Nicolas](#) en [Maris, Anna Elisabeth](#). Geboren op 14-05-1851 te Wijer.

Gehuwd op 30-jarige leeftijd op 11-02-1882 te Wijer met **Mekers, Maria Constantia**, 27 jaar oud, dochter van [Mekers, Gerard](#) en [Vanbergen, Anna Catharina](#). Geboren op 07-11-1854 te Wijer.

Uit dit huwelijk:

1. **Jamaer, Maria Blondina**. Geboren op 26-11-1882 te Wijer.
2. **Jamaer, Anna Maria Elisabeth**. Geboren op 26-07-1884 te Wijer.
3. **Jamaer, Maria Regina Elviera**. Geboren op 02-08-1886 te Wijer, overleden op 25-09-1886 te Wijer, 54 dagen oud.
4. **Jamaer, Wilhelmus Josef**. Geboren op 01-10-1887 te Wijer.
5. **Jamaer, Joannes Alfons**. Geboren op 19-01-1890 te Wijer, overleden op 11-02-1891 te Wijer op 1-jarige leeftijd.
6. **Jamaer, Josef Leopold**. Geboren op 17-02-1892 te Wijer.
7. **Jamaer, Maria Rosa Gerardina**. Geboren op 09-11-1895 te Wijer, overleden op 29-11-1895 te Wijer, 20 dagen oud.

Trage weg nr. 19 (weg van Terveld naar Klein Heerveld, ook Veldsteeg genaamd).

Perceel 64 (weg) en 65 (land) waren eigendom van "den Arme", het toenmalig OCMW van Wijer.

Perceel 63 (land) was eigendom van de weduwe de Heusch.

De weg nr. 20 heet "Nieuwe weideweg". Hij vertrekt kort aan de Terheidebeek langs het huis van wijlen Jef Slingers (Jef van Janneke) en loopt richting Terheide.

Perceel 62 (weide) was eigendom van de kinderen van Jean Senden.

Het perceel 61 (weide) was eigendom van Renier Vantilt-Senden. Iets verderop schuin tegenover nr. 60 huis Vandekerkhof, niet aangegeven op deze kaart, stond een nu verdwenen oud lemen huis waarin de familie Vannijlen woonde.

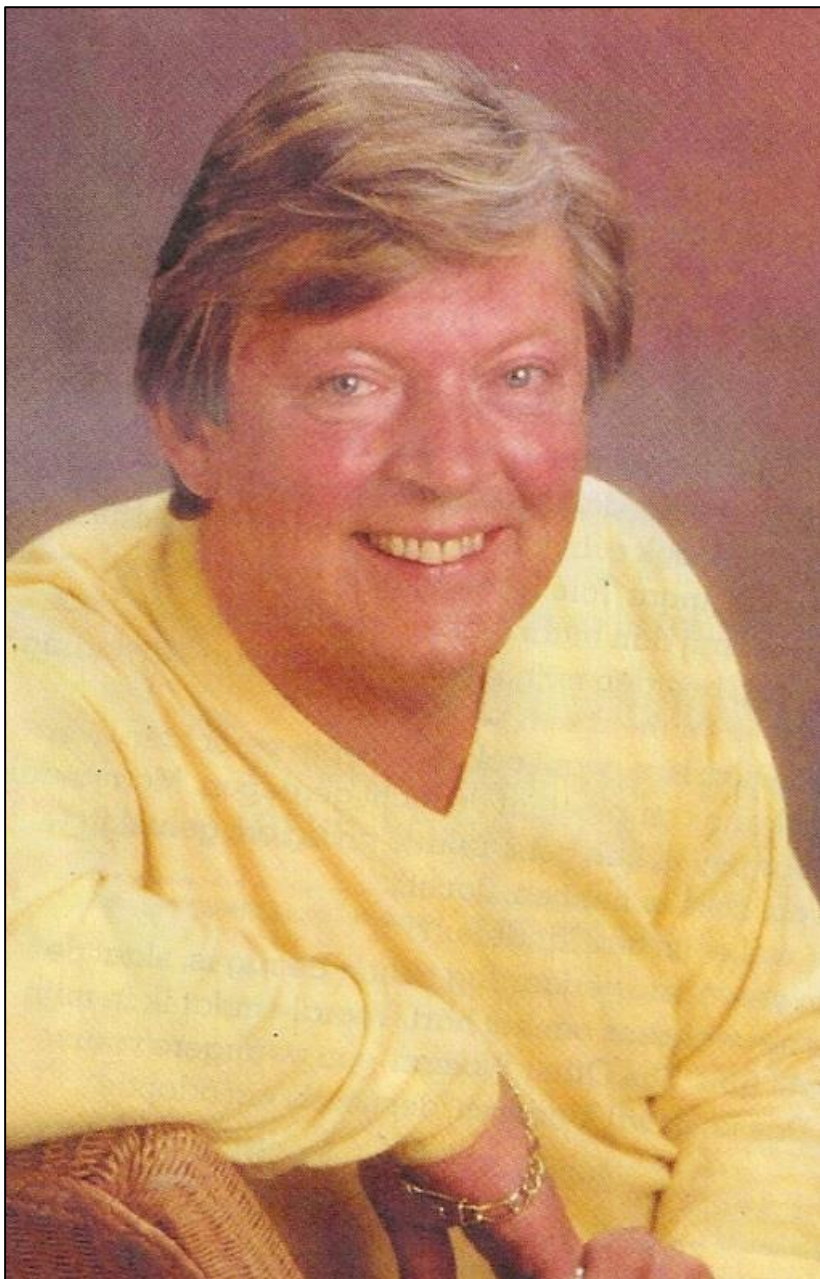
Met onze beschrijving van oude gebouwen en inwoners aan gekomen op de berg in de scherpe kromming van de Opperstraat liggen links en rechts (nog niet te zien op deze kaart) de vroegere boerderijen Vanvinckenroye en Bartholomevis tegenover elkaar. Aansluitend op deze kaart bespreken wij deze en andere huizen in een volgende aflevering als begin van het tweede deel van de Opperstraat aansluitend met de Grotestraat.

HOMMAGE AAN JOE HARRIS (25 december 1943 – 1 juni 2003).

Ter inleiding.

Het is reeds tien jaar geleden dat Joe Harris, een van de belangrijke Vlaamse zangers van "het levenslied", overleed. Hij stond in de jaren 1970-80 met regelmaat in meerdere Top 10's van succesvolle liedjes, hetgeen zijn muzikale kwaliteit en brede zelfs internationale populariteit nu nog illustreert. "Drink rode wijn" (1975) behoort nog steeds tot het favoriete Nederlandstalig zangrepertorium.

Als "aangespoelde Limburger" vestigde deze West-Vlaming zich in 1961 in Sint-Truiden; zijn meest creatieve periode (1972-1981) woonde hij echter in de Kerkstraat in Nieuwerkerken. Uit die tijd dateert bovendien ook zijn actieve muzikale samenwerking met het parochiale Sint-Ceciliakoor, hetgeen er nog lang niet vergeten is.

Vandaar dat Heemkunde-Nieuwerkerken zijn persoonlijkheid en erfgoed wil eren, en zijn grote verdienste in het lokale culturele leven van toen opnieuw in de belangstelling wil brengen om alzo het voor wegdeemstering en vergetelheid wil behoeden.

Mede-bestuurslid Robert Vandevoot heeft hiertoe een bondige en overzichtelijke bio-bibliografie van zijn leven en werk samengesteld. Het is ook een verdiende hommage aan een uitzonderlijke culturele persoonlijkheid binnen onze gemeenschap, die niet

zomaar uit het collectief geheugen mag verdwijnen.

Joe Harris werd in Brugge geboren als Georges Lisabeth. Hij was het jongste kind. Zijn ouders dreven een kruidenierswinkel en een café. Hij speelde op jonge leeftijd in de Koninklijke Speelschaar Sint-Franciscus-Xaverius te Brugge (een muziekvereniging in Brugge – in 1950 ontstaan in het Sint Franciscus-Xaveriusinstituut). Op zijn twaalfde nam hij zijn eerste 78-toerenplaat op onder de naam Joske Harris. De plaat droeg als titel "M'n moeke is een engel". Hij deed in zijn streek mee aan verschillende zangwedstrijden, waarvan hij er verschillende won. Hij was klassiek geschoold en zong als kind "La donna e mobile".

In 1960 richtte hij zijn eerste orkest op: "Joske Harris and His Music Makers".

In 1961, hij was toen 17, bracht de muziek hem naar Limburg. Daar vond Joe aansluiting bij een orkest als lead zanger. De verplaatsingen van Brugge naar Limburg waren in die tijd erg zwaar. Joe kon zijn ouders overtuigen om hun kruidenierszaak in Brugge te verkopen. Hij zocht voor hen een nieuwe winkel in Sint-Truiden: een kippenwinkel. Zijn ouders waren toen al eind in de vijftig. Door de transfer van Brugge naar Limburg bestempelde Joe zich vaak als 'aangespoelde Limburger'.

In 1965 nam Joske Harris deel aan het Vlaams Schlagerfestival waarbij hij 16e werd. Hij nam deel met "Ik treur om jou" en "Ik zoek een meisje" (wat de jury verkoos als finalelied).

Tijdens zijn legerdienst stierf Joe's vader. Joe moest noodgedwongen de zaak overnemen, maar de combinatie met zingen was niet lang houdbaar. Joe koos voor de showbizz.

In 1968 werd 'Joske' Harris 'Joe Harris'. Hij stichtte met een aantal anderen de band "The Pink Umbrellas". Hits als "Hope of a miracle" en "Does Daisy" brachten de nodige naambekendheid. Een ander Engelstalig nummer is "Home isn't home anymore" uit 1969.

In 1969 nam hij als lid van de Belgische ploeg (samen met Rita Deneve en The Wallace Collection) deel aan "Singing Europe 69 te Scheveningen in Nederland. Zo mocht hij ook in '69 België vertegenwoordigen op verschillende festivals. In Polen won hij zelfs de persprijs.

Tijdens de Gouden Sirene te Middelkerke kreeg hij in 1970 de nationale prijs van vertolking.

Begin jaren '70 veranderde Joe van producer én ruilde hij het Engels voor het Nederlands. De eerste grote hit van Joe Harris in 1971 was "Eerst zien en dan geloven" (1 week nummer 1 in de BRT Vlaamse Top 10), ook bekend in de Engelse versie van de Britse formatie Middle of the Road's "Chirpy, chirpy, cheep, cheep". Joe Harris weigert te spreken over een cover. 'Néén dat nummer is niet overgenomen van Middle of the Road. Wij hebben het nummer toevallig uit Italië gekregen en hun versie "Chirpy, chirpy, cheep, cheep" kwam toevallig gelijktijdig op de markt. We hebben broederlijk naast elkaar gestaan in de Top 30. Zij op één, ik op drie, zei Joe Harris. In Duitsland haalde hij de "Spitzenreiter", tussen alle groten.

Joe Harris nam ook deel aan de liedjeswedstrijd Canzonissima. In 1971 zong hij "Alles wordt Oranje". Dat jaar kreeg hij concurrentie van Micha Marah, Johnny White, Nicole & Hugo en de betreurde Ann Christy.

Enkele maanden na zijn doorbraak nam hij voor België met Micha Marah en Mireille May deel aan de Europabeker voor zangvoordracht te Knokke. Hij behoorde bij de vijf die de hoogste individuele quotering behaalden en bracht het hierdoor tot lid van de Europese ploeg, die in de superfinale won van de Amerikaanse ploeg.

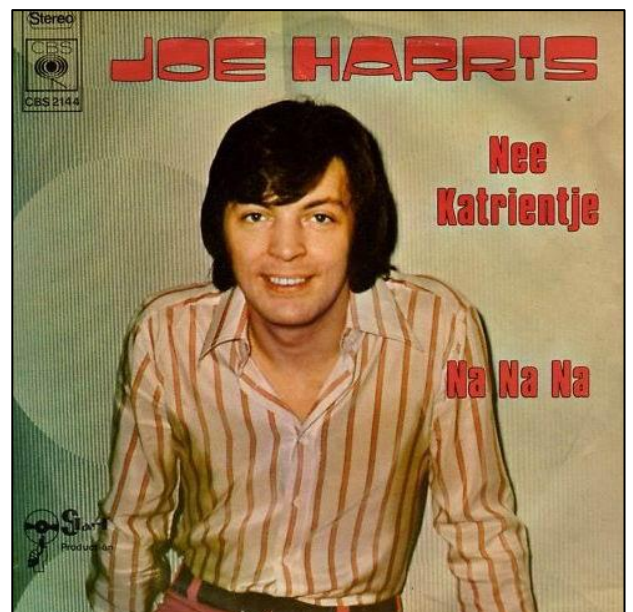
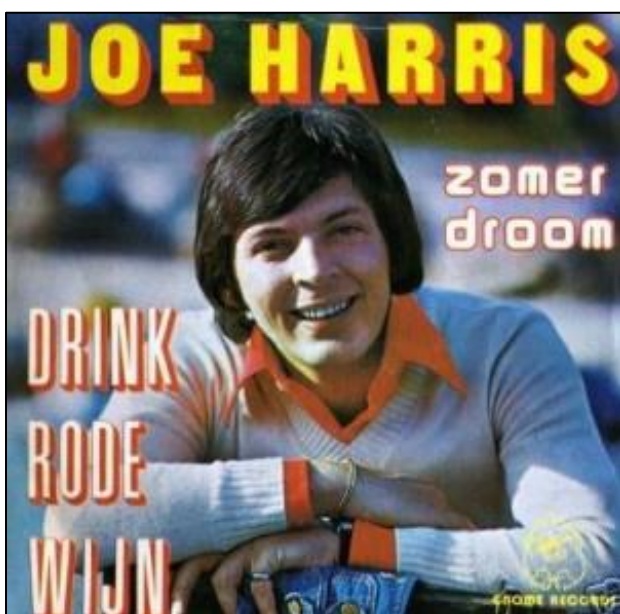
Zijn grootste succes scoorde hij in 1975 met "Drink Rode wijn", een cover van het Udo Jürgens-nummer "Griechischer Wein" (7 weken nummer 1 in de BRT Vlaamse Top 10, een 9e plaats in de BRT Top 30 en nummer 29 als hoogste positie in de Nederlandse Top 40). De productie van dit nummer, dat ook in Nederland een hit werd, was in handen van de Nederlander Johnny Hoes. Van dat nummer werden in drie maanden tijd 125.000 singles verkocht. Het bracht hem een gouden plaat op. In dat jaar deed Joe ook opnames voor de film "Diana in Cannes".

In 1975 nam Joe Harris deel aan Eurosong. Ann Christy mocht dat jaar met het nummer "Gelukkig zijn" mee naar Stockholm. Hij bracht nummers als: "De wereld heeft een nieuw refrein", "Sla je

Joe Harris & The Pink
Umbrellas

Afbeeldingen van een
aantal platenhoezen.

handen in elkaar”, “Hou je van mij”, “Zo was er niemand”, “De wereld” en “Het is zo goed weer thuis te zijn”.

Op paasdag, 30 april 1975, vierde Joe Harris zijn twintigjarig jubileum in de Fruitveiling te Sint-Truiden met een recital (Een recital is een uitvoering van een muziekprogramma bestaande uit solostukken, over het algemeen door één solist uitgevoerd). Met dat recital wilde hij bewijzen dat hij nog wat anders kon dan gewoon hits zingen. Joe Harris verklaarde daaromtrent in een krant dat “wie in Vlaanderen zingt met handen en voeten gebonden ligt aan de producer van een platenfirma en die laat alleen maar uitbrengen wat voor hem klinkende munt in het laatje brengt”.

Op 14 december 1980 vierde Joe Harris zijn 25-jarige carrière met een galaconcert in het Cultureel Centrum van Hasselt.

Tussen 1975 en 1980 scoorde hij ook nog met andere nummer 1-hits in de Top 10 der Nederlanden: “Schwabadaba ding ding” (4 weken nummer 1), “Al duimend de wereld rond” (2 weken op 1) en “Zilverdropjes” (1 week aan de top).

In de BRT Vlaamse Top 10 scoorde hij nummer 1-hits met: “Schwabadaba ding ding” (4 weken nummer 1), “Zilverdropjes” (2 weken), “Nee Katrientje” (4 weken), “k Zing een lied, Violetta”, “Maria Magdalena”, “Rio Blanco” en “Ouwe Rinus Van De Veen” (allen één week), “Santa Maria” (5 weken).

Joe Harris stond ook nog met volgende nummers in de Ultratop Vlaanderen: “Jij”, “Jessamina” en “He Ho Mijnheer”. Respectievelijk gedurende 8, 4 en 3 weken. Hun piek was de 11e, de 24e en de 30e plaats.

Joe was actief als ploegleider tijdens de Baccarabeker van 1981 tot en met 1984 voor respectievelijk Limburg en Antwerpen. Zijn team behaalde overwinningen in 1981 en 1983. In 1981 behaalde de Limburgse ploeg (met o.m. John Terra en Chrissy) de overwinning.

Met Chrissy nam hij een aantal duetten op (o.m. “Sharazan”, “Amore bacia mia en “Liefde is 't mooiste dat bestaat”). Hij ging met haar samenwonen en scheidde van zijn echtgenote.

In de jaren tachtig nam hij in Itegem (nabij Heist-op-den-Berg) het dancing-restaurant “t Seyenhof” over. In 1992 ging de zaak echter failliet.

Vanaf dan werd het in de showbizz stil rond Joe Harris. Hij was één van zangers die niet kon profiteren van de opkomst van de VTM. Hij trad wel nog regelmatig op in rusthuizen en op seniorenfeesten.

In 1994 ging Joe Harris samenwonen met zijn nieuwe vriendin Linda, een vroegere fan, die hij sindsdien steeds zijn vrouw noemde, ook al waren zij niet wettelijk getrouwd.

In 1999 werd slokdarmkanker bij Joe Harris vastgesteld. Hij wist, na een operatie die kanker te overwinnen.

Op 1 juni 2003 werd Joe Harris dood aangetroffen in het kanaal Gent-Brugge-Oostende.

Zijn creatieve periode in Nieuwerkerken.

Joe Harris woonde met zijn gezin (zijn eerste echtgenote Josée en hun twee kinderen Marijke en Joke) van 11/09/1972 tot 30/09/1981 in Nieuwerkerken. Zij woonden in een huis gelegen aan de Kerkstraat 51, waar ook gedurende enkele jaren zijn fanclub gevestigd was..

In 1973 deed Joe Harris een beroep op het Sint-Ceciliakoor voor de opname van het lied ‘Nee Katrientje’. Zoals hierboven reeds vermeld was dit een nummer 1 Hit in de Vlaamse Top 10. Een samenwerking tussen zanger en koor was geboren. Joe Harris nam nog een aantal nummers met het zankoor van Nieuwerkerken op o.m. “k Zing een lied, Violetta”, een nummer dat net als “Nee Katrientje” een succesnummer werd. Het koor zong ook “Ik weet wel wie ik mis” en “Zomerdromen” in.

*1989 - 40 jaar Sint-Cecila –
Gastoptreden (foto van website Sint-Ceciliakoor Nieuwerkerken)*

<p style="text-align: center;"> Vredevol aandenken aan de heer Georges Lisabeth "JOE HARRIS" echtgenoot van mevrouw Linda Verhaeghen Geboren in Brugge op 25 december 1943 en er onverwacht overleden op 1 juni 2003. Zijn echtgenote, kinderen, kleinzoon en de familie danken u voor uw aanwezigheid, vriendschap en medeleven. </p>	<p> Mijn liefste lieveke, Hoe moet ik nu verder zonder jou ? Je stem zal ik nooit meer live horen. Nooit meer je arm om me heen. Ik voel me nu zo hopeloos alleen. Ik heb je zo nodig... maar je bent er niet meer. Je zong steeds : "Linda, jij bent mijn baken in zee, mijn rots in de branding !". Dit was ik nog zo graag gebleven : je steun in de strijd tegen de pijn. Waarom heb je daaraan getwijfeld ? Waarom ging je van me weg, zomaar...? Ik heb je zo vaak gezegd dat ik je zo nodig heb... Lieveke, ik zal altijd van je blijven houden tot ik weer bij je zal zijn. Ti amo, mi amore </p>	<p> Lieve papie, Soms verlangde ik terug naar de tijd waarin je meer lachte en vrolijker was. Een tijd zonder pijn en meer levensvreugde. We genoten van de momenten, samen met Xander, wanneer je glunderend als trotse opa even je pijn vergat. Opa zanger noemde hij je en wij zullen ervoor zorgen dat hij dat nooit vergeet. We namen geen afscheid en dat knaagt. Zovele vragen, maar geen antwoorden. Nu heb je rust en geen pijn meer, onze enige troost. Wij blijven achter met een schat aan mooie herinneringen die we altijd zullen koesteren. We missen je zo erg... Marijke, Alex en Xander. </p>
---	---	--

Bidprentje bij het overlijden van Joe Harris.

Dat laatste nummer werd de b-zijde van zijn allergrootse succesnummer "Drink rode wijn". Beide nummers werden geschreven door Paul Pans, die later dirigent werd van het Sint-Ceciliakoor.

Paul Pans schreef ook nog andere nummers voor Joe Harris zoals het Canzonissimanummer: "De Wereld zingt een nieuw refrein" en de latere nummer 1 hit "Ouwe Rinus Van De Veen"

Het zangkoor stond toen onder leiding van de stichter, Marcel Lowies. De samenwerking tussen Marcel Lowies en Joe Harris liep vlot. Toen Marcel Lowies vroegtijdig kwam te overlijden en Joe Harris Nieuwerkerken al een tijdje verlaten had stond Joe er toch op om tijdens de begrafenisplechtigheid een lied voor zijn makker van weleer te brengen.

De samenwerking met Joe Harris opende nieuwe perspectieven voor het koor zoals: plaatopnamens, optredens voor televisie, uitvoering van ritmische missen (o.a. op Jazz Bilzen) en medewerking aan recitals (zoals het twintigjarig jubileum van Joe Harris in de Fruitveiling te Sint-Truiden) en concerten. In Heist-op-den-Berg traden ze samen op in het voorprogramma van The Golden Gate Quartet.

Vele Nieuwerkerkenaren zullen zich de kerstnachtmissen nog herinneren die opgeluisterd werden door Joe Harris en het Sint-Ceciliakoor. De kerk zat dan reeds vroeg afgeladen vol. Van heinde en verre zakten de muziekliefhebbers af om deze prachtige muzikale gebeurtenis bij te wonen.

Joe Harris was het koor wel dankbaar en bij jubileumvieringen van het koor was ook hij van de partij. Toen het koor in 1974 zijn 25-jarig bestaan vierde werd in de kerk van Nieuwerkerken een ritmische mis opgevoerd waarin het zankoor werd bijgestaan door Joe Harris en de Pink Umbrellas. Het jubilerend koor, Joe Harris en zijn orkest met "de blinde" Jef D'Hoe aan orgel en piano en de broers "trompetsolisten" Edouard en Jos Boonen brachten in die mis een onvergetelijke uitvoering van o.m. "Jesus Christ" en "I don't know how to love Him" uit de Rock-Opera "Jesus Christ Superstar". 's Avonds had nog een feestavond plaats waaraan Joe Harris en zijn Pink Umbrellas andermaal deelnamen. Ook in 1989, bij de 40-jarige viering, ontbrak hij niet. Ook Maurice Dean, Annie Anderson, Chrissy en het Duo Carlo Willems waren van de partij.

Joe trad regelmatig op bij feestelijkheden in Nieuwerkerken. Hij was reeds een graag gezien zanger vóór hij in Nieuwerkerken woonde. Zo trad hij o.m. op zaterdag 11 mei 1974 op bij de 2e handelsbeurs in Nieuwerkerken (Zaal Tegelrij). Joe Harris trad die dag 3 maal op nl. om 17.30 uur, om 21 uur en om 23 uur. Op zondag was "Tante Terry" aanwezig voor het kinderprogramma in de namiddag en het sluitingsbal werd opgeluisterd door "The Black and White Stars"

Zijn zoontje Joke had de muziekmicrobe ook al jong te pakken. Zo nam hij als jeugdprins (Prins Jo de 1e) samen met de Raad van Elf het carnavallied " 't Is weer Noarkerke Carnaval" op. Op kant twee van dat singletje zong hij samen met de Raad van Elf het nummer "Mijn vader is Joe Harris" in.

Toeval of niet, de grootse succesnummers had Joe Harris in de periode dat hij samen met zijn gezin in Nieuwerkerken woonde

Nadat Joe Harris verhuisde deinde de samenwerking tussen het koor en hem stilaan uit. Sporadisch traden zij nog eens samen op. Ook in Nieuwerkerken werd het stiller en stiller rond de gewezen dorpsgenoot Joe Harris.

Robert Vandevoot.

Bronnen:

- 1) documentatie van Martine Herbots, Berkenlaan, Nieuwerkerken, een trouwe fan van Joe Harris;
- 2) de website van het Sint Ceciliakoor Nieuwerkerken;
- 3) de Vlaamse Show-encyclopedie van Marcel Dickmans en Marc Bungeneers, pg. 228, 229 en 230;
- 4) Top 40 Hitdossier 1965 – 2005 van Johan van Slooten pg. 143;
- 5) www.eurosong.be/12458/joe-harris-59-wordt-dinsdag-begraven;
- 6) www.hitriders.be/artiesten/joe-harris-biografie.
- 7) Wie is wie in Sint-Truiden?, 2011, pg. 135.

Kerstmis

De nacht van Kerstmis is verschenen,
De slavernij der aard' gedaan;
De lange winter is verdwenen
De lieve lente breekt thans aan!

Hij is geboren,
Hij is Uitverkoren,

De Koning van het nieuw verbond.
Het rijk van Satan is verloren,
Zijn helsche slang verpletterd op den grond!

Zijn lieve Moeder kust Hem teeder
En rust Hem zalig aan haar hart,
En legt Hem teeder in het kribje neder,
Helaas! Dat kribje viel zoo hard!

Hij is geboren, enz...

Een weinig stroo voor Jesus' lenden,
Bij os en ezel in den stal;
Een ruwe doek om Hem te omwenden,
Den Heer en Schepper van 't heelal.

Hij is geboren, enz...

Het schreit zoo bitter, 't lieve Wichtje,
En huivert zonder vuur of hard;
Maar uit dat goddelijk gezichtje
Stroomt zon en leven over de aard'.

Hij is geboren, enz...

Een glanzend licht verheft de wolken,
De eng'len spelen in dien gloed,
En zingen over land en volken
Den vrede Gods voor 't braaf gemoed.

Hij is geboren, enz...

De herders loopen heen en weder,
Te Bethlehem, naar Godes Zoon,
En knielen in aanbidding neder
Vóór Jesus op dien lagen troon.

Hij is geboren, enz...

Een wonderster ontschiet in 't Oosten
En werpt haar licht op 't heidindom;
Die afgedwaalde menschenkroosten
Trok Jesus reeds tot God weerom.

Hij is geboren, enz...

Drie Koningen zien in een sterre
Een jeugdig kind en eene maagd,
En trekken henen in den verre
En juichen: De verlossing daagt!

Hij is geboren, enz...

Zij komen, na veel lange wegen,
Te Bethlehem dan eind'lijk aan,
Ontvangen Jezus' groet en zegen,
Zijn zalig van daar weggegaan.

Hij is geboren, enz...

Aan Jesus' en Maria's voeten
Zoo werpen wij ons dankbaar neer;
Om Kind en Moeder te begroeten
Zoo roepen wij te hunner eer:

Hij is geboren, enz...

Besteekt dat kribje met olijkven,
Vlecht rozen om Maria heen;
Laat jubelzangen derwaarts drijven,
Zoover de straal der zonne scheen:

Hij is geboren, enz...

Dat firmament en aard' en wateren
Tot in den diepsten afgrond door
Van Jesus en Maria klateren,
Versmolten in een zalig koor:

Hij is geboren, enz...

O nacht, o groote nacht der eeuwen,
O nacht die ééns maar dagen kon,
Gij baart den Schepper van het leven!
Uw duisternis verblindt de zon!

Hij is geboren, enz...

Uit "Volledige Werken van P.H. Creten"
deel VI

Mengelingen (Kullage en Verzen), 1914.

De letterkundige
Pieter-Hubert Creten (1823-1894)
was pastoor in Wijer, van 1866 tot 1881.

PUBLICATIES HEEMKUNDE NIEUWERKERKEN

Ons publicatiebestand (circa veertig uitgaven) werd grondig herwerkt tot 28 uitgebreidere brochures.

Meerdere kleine uitgaven werden hiertoe samengevoegd rekening houdend met hun thematiek en geografische omschrijvingen. Ook werden de illustraties vernieuwd en aangepast.

Deze uitgaven zijn vanaf nu te verkrijgen p/a Eddy Cox, Berkenlaan 22, 3850 Nieuwerkerken.
Telefoon 011-681495.

Nr	Titel	Prijs €	Auteur
1	Het kasteel van Binderveld	3	J. Bonneux †
2	Meester Joris van Nieuwerkerken	3	J. Bonneux †
3	Nieuwerkerken, Sprokkels uit de 19 ^e Eeuw	3	A. Schiffeleers
4	De Schrijnmakers Theodore, kasteelheer te Binderveld	3	J. Verheyden †
5	Verhalen van vroeger en nu	4	A. Schiffeleers
6	Genees- en beschermheiligen in de kerk te Kozen	4	E. Vanoirbeek
7	Binderveld, van kasteelkapel naar parochiekerk, 1790-1850	5	R. Nijssen
8	Wie het kleine niet eert, is het grote niet weert !	5	R. Van Laere & R. Nijssen
9	Monumenten in Nieuwerkerken	4	L. Raskin
10	Vakwerkhuisen in Limburg	4	L. Raskin
11	Van ASLK tot Bank van De Post	3,5	E. Cox
12	Nieuwerkerken 1908-1910, een dorp bouwt een nieuwe kerk	5	R. Nijssen
13	DVD Armoe Troef	12	Cuypers Carmen
14	Binderveld en de H. Appolonia	3	Etienne Vanoirbeek
15	No 40796 Het verhaal van een weggevoerde	3	Heemkunde NWK
16	Familie Lambrechts tijdens WO II	6	Heemkunde NWK
17	Nooit meer oorlog, getuigenissen over WO II	7	Heemkunde NWK
18	Familie kronieken	4	J. Bonneux †
19	Religieuze gebouwen en religieuzen te Kozen	5	J. Bonneux †
20	Oude hoeve's te Kozen en Kortenbos	5,5	J. Bonneux †
21	Wegen en infrastructuur te Kozen	4	J. Bonneux †
22	Historische gebouwen in Wijer	4	J. Bonneux †
23	Recht en Onrecht te Kozen	3	J. Bonneux †
24	Heksenverhalen	4	J. Bonneux †
25	Historische gebouwen te Rummen	4	J. Bonneux †
26	Bokkenrijders en Karthuizers	4	J. Bonneux †
27	Dorpsfiguren	5	A. Schiffeleers
28	Het historisch Van Peteghem orgel te Wijer	5	L. Raskin